

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU
NA RZECZ OSÓB STARSZYCH
NA LATA 2018-2022
ZA ROK 2022**

KOSZALIN, 2023 ROK

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Pomoc i usługi wspierające.....	3
3. Zrealizowane działania na rzecz seniorów przez miejskie jednostki kultury, sportu i rekreacji.....	32
4. Działalność uniwersytetów trzeciego wieku.....	36
5. Działalność osiedlowych klubów seniora.....	37
6. Działalność organizacji pozarządowych.....	41
7. Skutki finansowe.....	45
8. Realizacja zadań z wyszczególnieniem liczby realizatorów, inwestycji, działań oraz odbiorców.....	47

1. Wstęp

Miejski Program na rzecz Osób Starszych na lata 2018-2022 został przyjęty Uchwałą Nr XLIII/610/2018 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2018 r. Adresatami programu są seniorzy Miasta Koszalina, którzy ukończyli 60 rok życia. Głównym celem programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia starszych mieszkańców Miasta Koszalina, poprzez zapewnienie im dostępu do odpowiednich form wsparcia.

Realizacja różnorodnych działań i projektów w ramach w/w programu miała na celu m.in.:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- poprawę i utrzymanie poziomu jakości życia i statusu społecznego osób starszych,
- poprawę bezpieczeństwa seniorów,
- zapewnienie możliwości uczestnictwa w kulturze i życiu społecznym Miasta,
- umożliwienie prowadzenia aktywnego i niezależnego życia,
- integrację międzypokoleniową.

Realizatorami Miejskiego Programu na rzecz osób starszych na lata 2018-2022 w 2022 roku byli: Urząd Miejski w Koszalinie, Koszalińska Rada Seniorów, Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie, Zarząd Dróg i Transportu w Koszalinie, Zarząd Budynków Mieszkalnych w Koszalinie, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy przy SZGiChP, miejskie instytucje kultury, sportu i rekreacji, Uniwersytety Trzeciego Wieku, kluby seniora oraz organizacje pozarządowe.

Realizacja zadań była monitorowana przez powołany Zarządzeniem Nr 39/125/19 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 1 lutego 2019 roku Zespół ds. monitoringu i ewaluacji „Miejskiego Programu na rzecz osób starszych na lata 2018-2022”.

2. Pomoc i usługi wspierające

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewniana jest opieka trzy razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

Usługi opiekuńcze przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej bądź jej przedstawiciela ustawowego. Miejschem złożenia dokumentów i organem wydającym decyzję o przyznaniu usług

opiekuńczych jest Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. W decyzji określa się miejsce świadczenia usług, zakres i wymiar oraz wysokość odpłatności.

Usługi opiekuńcze od 1 stycznia 2019 r. świadczy Centrum Usług Społecznych w Koszalinie oraz firma zewnętrzna, w 2022r. - Białogardzka Spółdzielnia Socjalna Feniks wyłoniona w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych – zamówienie na usługi społeczne.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom i odparzeniom, itp.
- czynności gospodarczych- zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku lub jego dostarczanie, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego, pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych (kontakt z członkami rodziny w ramach współdziałania w zapewnieniu opieki nad podopiecznym) oraz załatwianie spraw urzędowych.

Tabela 1. Liczba osób, którym wydano decyzje o przyznaniu usług w latach 2018-2022

Usługi opiekuńcze	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba osób	381	409	372	404	365
Liczba godzin	90 505	86 523,5	92 753,5	86 900,5	79 623
Udział w % podopiecznych z uwagi na wiek					
Powyżej 90 lat	10	10	12	13	17
85-90 lat	32	30	33	25	22
80-84 lat	19	14	16	15	18
70-79 lat	19	20	26	27	24
Poniżej 70 lat	20	16	13	20	19

Źródło: CUS

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania w 2022 roku objęto 365 osób, w tym 347 osób powyżej 60 r.ż. Łącznie zrealizowano 79 623 godziny usług. Liczba godzin usług opiekuńczych zrealizowanych przez pracowników etatowych- 34 274, liczba godzin usług opiekuńczych zrealizowana przez firmę zewnętrzną- 45 349 godzin.

Na realizację zadania z budżetu gminy wydatkowano kwotę 3 756 237 zł w tym wydatki na usługi opiekuńcze realizowane przez firmę zewnętrzną- 1 864 610 zł.

Z powyższych statystyk wynika, że nadal jest bardzo duże zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone przez Centrum Usług Społecznych. Potencjał opiekuńczy rodziny ulega zmniejszeniu, kontakty z rodziną stają się utrudnione i mniej intensywne. Powodem tego jest przede wszystkim emigracja zarobkowa ludzi młodych. W wielu przypadkach usługi opiekuńcze zapewnione przez Gminę są jedynym wsparciem seniora.

W ostatnich latach ogólna liczba osób korzystających z usług opiekuńczych/ specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania utrzymuje się na podobnym poziomie. Obserwuje się natomiast, że na terenie Miasta Koszalina rośnie liczba osób powyżej 90 r.ż., która wymaga korzystania z usług opiekuńczych.

Projekt „Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Miasto Koszalin”

Od stycznia 2018 roku Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie w ramach działania 7.6 „Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym” programu operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 realizuje projekt „Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Miasto Koszalin”. Celem głównym projektu jest zabezpieczenie prawidłowych, zgodnych z obowiązującymi przepisami świadczeń usług opiekuńczych na rzecz osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych na terenie Gminy Miasto Koszalin. Wsparcie w projekcie skierowane jest do osób niesamodzielnych, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, które ukończyły 60 lat. W 2018r. usługami opiekuńczymi w ramach projektu objętych zostało 10 osób, w 2019r. 9 osób, w 2020r. 3 osoby, w 2021r. 9 osób, w 2022r. -4 osoby, stan na 31 grudnia 2022r. to 7 osób.

W ramach ww. zadania realizowane jest również poradnictwo specjalistyczne prawnika i psychologa. Z porad psychologa i prawnika korzystają opiekunowie faktyczni, czyli osoby pełnoletnie opiekujące się osobami niesamodzielnymi, niebędące opiekunami zawodowymi i niepobierające wynagrodzenia z tytułu opieki nad osobą niesamodzielną. W ramach projektu w 2018 r. z porad skorzystało 15 osób, w 2019 r. 18 osób, w 2020 r. 12 osób, w 2021r.- 3 osoby., w 2022r.- 1 osoba.

Projekt w ramach środków unijnych realizowany był do 31 grudnia 2020 roku. Gmina zobowiązana jest do utrzymania 3 letniej trwałości zadania, na lata 2021-2023.

Kierowanie i umieszczanie w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy kierowanie osób do domów pomocy społecznej. O skierowanie może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych.

Zachodzące zmiany w rodzinach, społeczeństwie, rozluźnienie stosunków międzyludzkich, złe warunki mieszkaniowe, a przede wszystkim zdrowotne zmuszają osoby starsze i przewlekle chore oraz, często ich rodziny, do podjęcia decyzji o zamieszkaniu w Domu Pomocy Społecznej.

Tabela 2 Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2018-2022 (stan na dzień 31 grudnia)

	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba osób przebywających w DPS poza Koszalinem	134	130	138	149	155
Liczba osób przebywająca w DPS w Koszalinie	85	87	85	89	84

Źródło: CUS w Koszalinie

W 2022 roku do Domu Pomocy Społecznej „ Zielony Taras” w Koszalinie skierowano i umieszczono 23 osoby (w 2021 r. 35 osób), wszystkie osoby powyżej 60 lat. Łącznie w 2022 r. w DPS w Koszalinie przebywało 111 osób, stan na 31 grudnia 2022r. -84 mieszkańców.

W 2022r. na czasowy pobyt przyjęte były 4 osoby (w całym roku czasowo w DPS przebywało 7 osób). Na dzień 31 grudnia 2022 r. na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „ Zielony Taras” w Koszalinie oczekiwały 4 osoby.

Poza Koszalin do domów pomocy społecznej zostały skierowane 23 osoby (w 2021r.- 28 osób), w tym 17 osób w wieku powyżej 60 lat. Łącznie w domach pomocy społecznej poza Koszalinem w 2022r. przebywały 172 osoby (w 2021r.-164 osoby), stan na 31 grudnia 2022 r.- 155 osób, w tym osoby starsze.

Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi.

Wpływy z tytułu opłaty rodzin za mieszkańców DPS Koszalin:

- 2017r. - 203 867,16 zł,
- 2018r. - 201 792,58 zł,
- 2019r. - 206 148,09 zł,
- 2020r.- 134 116,47 zł
- 2021r.- 182 390,53 zł,
- 2022r.- 219 550,28 zł

Rodzina, zgodnie z przepisami nie może być obciążona kosztami za pobyt w domu pomocy społecznej przy dochodzie niższym niż 300% kryterium dochodowego w pomocy społecznej. W porównaniu do 2021 r. wpłaty dokonane przez rodzinę były wyższe o kwotę 37 159,75 zł.

Tabela 3. Średni miesięczny koszt utrzymania w domach pomocy społecznej oraz średnia dopłata gminy (w zł) w latach 2018-2022

	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Średni koszt utrzymania w DPS poza Koszalinem (zł)	3 494,28	3 834,50	4 184,29	4 526,72	4 663,62
z tego: średni koszt dopłaty gminy (zł)	2 626,24	2 864,11	3 009,82	3 303,98	3 537,46
Średni koszt utrzymania w DPS Koszalin	3 894,04	4 200,00	5 173,80	5 444,17	5 871,79
z tego: średni koszt dopłaty gminy (zł)	2 564,53	2 751,77	3 472,91	3 714,68	3 967,67

Źródło: CUS w Koszalinie

Pozostałe działania Centrum Usług Społecznych w Koszalinie

1. Koszaliński Program Lek dla seniora

Został przyjęty Uchwałą Nr V/83/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 kwietnia 2019r. w sprawie przyjęcia Koszalińskiego Programu „Lek dla Seniora” na lata 2019-2022. Program osłonowy z uproszczonym postępowaniem administracyjnym umożliwia szybkie, częściowe (lecz gwarantowane) wsparcie dla osób starszych i jest alternatywą dla systemu wsparcia w postaci specjalnych zasiłków celowych.

Program adresowany do osób, które ukończyły 60 lat, są przewlekle chore, znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Miesięczny dochód netto mieści się w przedziale: od kwoty 776,01 zł do kwoty 1552,00 zł dla osoby uprawnionej samotnie gospodarującej oraz od kwoty 600,01 zł do kwoty 1200,00 zł na osobę w rodzinie osoby uprawnionej.

Pomoc finansowa przyznawana jest 2 razy w roku do kwoty wymienionej na fakturze i nie może być wyższa od kwoty 150,00 zł. Z tej formy pomocy w 2022r. skorzystało 114 seniorów, o 5 osób więcej niż w roku 2021. Program cieszy się dużym zainteresowaniem, w latach 2019-2022 z tej formy pomocy skorzystało 440 seniorów.

Tabela 4. Liczba osób korzystających z Koszalińskiego Programu „Lek dla Seniora” oraz wskaźnik odpłatności w latach 2019-2022.

	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.
Liczba osób	103	114	109	114
Kwota wydatków (w zł)	24 300	29 200	26 600	26 267

Źródło: CUS w Koszalinie

2. Program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Program polega na częściowym wsparciu finansowym osób, będących mieszkańcami Miasta Koszalina, które samotnie zamieszkują w lokalu lub domu, do którego posiadają tytuł prawny, ukończyły 60 lat, osiągają miesięczny dochód netto nie przekraczający 300% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej tj. 2328 zł netto oraz nie korzystają z dodatku mieszkaniowego.

Osoby uprawnione otrzymały pomoc finansową na częściowe pokrycie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 26,10 zł miesięcznie od chwili złożenia wniosku do końca roku kalendarzowego. W 2022 r. pomoc udzielono 1362 osobom (o 299 więcej niż w 2021r.) na kwotę 383 670 zł.

Tabela 5. Liczba osób korzystających z Programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi latach 2021-2022.

	2021r.	2022r.
Liczba osób	1063	1362
Kwota wydatków (w zł)	202 400	383 670

Źródło: CUS w Koszalinie

3. Realizacja bezpłatnych usług społecznych dla mieszkańców w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin”

Projekt realizowany w okresie od 1 stycznia 2021r. do 30 września 2023r. współfinansowany z EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Głównym celem projektu jest wypracowanie i przetestowanie modelowego rozwiązania w zakresie integracji i rozwoju usług społecznych.

W ramach Pakietu POMOC+ osoby po 60 r.ż. mogły w 2022r. skorzystać z następujących usług społecznych:

- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego,
- mobilne usługi pielęgnacyjne (usługa pielęgnacji paznokci, usługa fryzjerska),
- usługi porządkowe (mycie okien, usługa pralnicza, porządkowanie nagrobków),
- szkolenie „Opiekun szyty na miarę” dla opiekunów faktycznych,
- POMOCna Taksówka,
- „Złota Rączka”

W 2022r. zostały zawarte 43 Indywidualne Plany Usług Społecznych z osobami powyżej 60r r.ż. Z dostępnych usług skorzystało 291 osób (każda osoba mogła skorzystać z więcej niż jednej usługi).
Na realizację projektu Gmina wydatkowała kwotę 251 983 zł.

4. Kierowanie do Schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie zgodnie z art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2024r. o pomocy społecznej pokrywa wydatki za osoby bezdomne otrzymujące pomoc w postaci całodobowego czasowego schronienia wraz z usługami opiekuńczymi.

W 2022 roku skierowano 19 osób bezdomnych wymagających usług opiekuńczych do schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi znajdujących się poza Koszalinem. Z budżetu Miasta na to zadanie wydano 223 964 zł.

5. Działania na rzecz zapobiegania przemocy względem osób starszych

Wszczęto 195 procedur „ Niebieskiej Karty” (o 34 więcej niż w 2021r.). W składzie rodzin objętych procedurą było: 51 kobiet starszych oraz 19 niepełnosprawnych, 46 mężczyzn starszych oraz 11 niepełnosprawnych, 4 dzieci niepełnosprawnych. 9 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie było leczonych psychiatrycznie.

6. Projekt socjalny „Listy od sąsiadka”

Wsparcie mieszkańców bloków socjalnych- szczególnie seniorów, zmagających się z samotnością poprzez obdarowanie ich Kartkami Wielkanocnymi, przygotowanymi przez dzieci z sąsiedztwa. Działanie to propagowało budowanie więzi międzypokoleniowej. Zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

7. Działanie wspierające „Świąteczna Poczta”

Działanie polegało na przygotowaniu Kartek Bożonarodzeniowych oraz przekazanie ich 300 samotnym seniorom korzystających ze wsparcia Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

8. Projekt socjalny „ Bezpieczna Rodzina”

Spotkanie informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców Koszalina z funkcjonariuszami Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji. Podczas spotkania poruszona została tematyka podstawowych zasad bezpieczeństwa na terenie osiedla oraz bezpiecznego poruszania się w Internecie i unikania zagrożeń związanych z cyberprzestępczością. Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

9. Projekt socjalny „Joga bez barier”

Spotkanie integracyjne dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami połączone z instruktażem jogi przeprowadzone przez certyfikowanego instruktora. Spotkanie miało na celu zachęcenie uczestników do praktykowania aktywności fizycznej szczególnie w okresie wzmożonego stresu związanego z pandemią. Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Udział w projekcie wzięło 29 seniorów.

10. Projekt socjalny „Zatańczyć siebie”

Cykl warsztatów choreoterapeutycznych dla podopiecznych Stowarzyszenia Koszaliński Klub „Amazonka” mający na celu poznanie alternatywnych metod radzenia sobie ze stresem, budowanie świadomości swojego ciała oraz nabycia umiejętności rozładowania napięcia poprzez ruch.

Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W 3 warsztatach uczestniczyło 18 osób.

11. Działanie wspierające „Spotkanie z książką”

Spotkania integracyjne z okazji Dnia Babci i Dziadka dla mieszkańców osiedla Nasz Dom- szczególnie seniorów z wnuczętami. Działanie miało na celu integrację społeczności osiedla, wzmocnienie więzi i tworzenie nowych relacji lokalnej społeczności. Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Udział w spotkaniu wzięło 58 osób.

12. Działanie wspierające „ Między nami sąsiadami”

Działanie polegające na promowaniu idei samopomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców Koszalina, miało na celu poprawę społecznego funkcjonowania, wzmocnienia więzi oraz budowania sieci oparcia i integracji lokalnej społeczności. Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

13. Działanie wspierające „Zdrowa skóra-zdrowa ja”

Warsztaty dla senierek, dotyczące pielęgnacji skóry dojrzałej oraz profilaktyki zdrowego trybu życia, który przedkłada się na wygląd i zdrowie kobiet.

Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Udział w warsztatach wzięło 10 senierek.

14. Projekt „E-senior”

W dniu 22 lutego 2022 roku Gmina Miasto Koszalin, za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Koszalinie złożyła deklarację udziału w projekcie „E senior” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Realizacja Projektu przewidziana na lata 2022-2023.

Projekt skierowany jest do osób z terenu Gminy, w wieku 65+, nieposiadających kompetencji cyfrowych bądź chcących je rozwijać. W ramach projektu oferowano udział w 75 godzinnym szkoleniu z obsługi komputera i smartfona oraz 9 godzinnych warsztatach animacyjnych. Ostatecznie w 2022 roku udało się przeszkolić łącznie 84 mieszkańców Koszalina. Realizatorem projektu była Fundacja IT z siedzibą w Szczecinie, przy współpracy z gminami z terenu województwa zachodniopomorskiego, które złożyły deklarację gotowości mieszkańców do udziału w projekcie. Gmina Miasto Koszalin nie ponosi kosztów/wydatków w ramach projektu.

15. Program Koszalińska Karta Mieszkańca pod nazwą „Kocham Koszalin”

W dniu 18 sierpnia 2022r. Rada Miejska w Koszalinie przyjęła Program Koszalińska Karta Mieszkańca pod nazwą „Kocham Koszalin”, w ramach którego tworzy się system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień. Osobami uprawnionymi do korzystania z Programu są osoby zameldowane na terenie Gminy Miasto Koszalin, bądź deklarujące w zeznaniu podatkowym, że miejscem zamieszkania jest Gmina Miasto Koszalin.

Program ma na celu:

- poprawę warunków życia mieszkańców,
- promocję Miasta, jako miejsca atrakcyjnego do osiedlania się,
- zwiększenie dochodów Miasta z tytułu podatków,
- ochronę środowiska poprzez zwiększenie dostępności do komunikacji miejskiej,
- promocję kultury fizycznej i aktywnego wypoczynku,
- rozwój kultury lokalnej,
- integrację społeczności lokalnej,
- wsparcie lokalnych przedsiębiorców.

Program jest realizowany w następujących obszarach funkcjonowania Miasta:

- komunikacja miejska i parkingi,
- sport i rekreacja,
- kultura,
- oświata,
- handel i usługi,

- zdrowie,
- pomoc społeczna.

W ramach Programu funkcjonują Pakiety:

- Pakiet Mieszkańca, do którego dostęp może uzyskać każdy uczestnik Programu,
- Pakiet Dużej Rodziny, do którego dostęp uzyskać mogą osoby, które były uczestnikami Programu „Koszalińska Karta Dużej Rodziny”,
- Pakiet Seniora, do którego dostęp uzyskać mogą osoby, które były uczestnikami Programu „Koszalińska Karta Seniora”.

Dokumentem uprawniającym do korzystania z Programu jest Karta „Kocham Koszalin” w formie elektronicznej lub plastikowej zawierającej kod QR oraz kod kreskowy, wydawana nieodpłatnie. Uczestnik Programu (np. senior) ma również możliwość uzyskania silikonowej opaski na rękę.

Program realizuje Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Od 9 września do dnia 31 grudnia 2022 roku wydano 10 632 Koszalińskie Karty Mieszkańca. W ramach Programu utworzono system benefitowy, w ramach którego posiadacze Karty uprawnieni są do korzystania ze zniżek, ulg i preferencji. W 2022 roku zawarto 72 porozumienia o przystąpieniu do Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin” w roli Partnera z podmiotami oferującymi uczestnikom Programu łącznie 161 benefitów.

16. Szkolenia dedykowane osobom zajmującym się seniorami

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w 2022 roku podnosząc kwalifikacje pracowników zorganizowało szkolenia stanowiskowe z bezpieczeństwa, higieny pracy (2 osoby), szkolenia z zakresu higieny, pielęgnacji, trudnych zachowań, depresji, demencji, odżywiania i komunikacji z osobami niesamodzielnymi osób niepełnosprawnych (28 osób).

17. „ Gmina Miasto Koszalin- Pomagamy Ukrainie”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania VII Osi priorytetowej: Włączenie społeczne, Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Celem głównym projektu jest kompleksowa i interwencyjna pomoc dla osób uciekających przed wojną na Ukrainie, które przybyły do Polski od 24 lutego 2022r., wsparcie procesu ich ochrony na terenie Polski oraz integracji. Projekt realizowany jest w okresie od 1 czerwca 2022r. do 31 października 2023r.

W 2022r. do Projektu zgłosiło się 16 osób powyżej 60 r.ż., w tym 14 kobiet i 2 mężczyzn. Wszystkie z ww. osób skorzystały ze wsparcia pracownika socjalnego w procesie rekrutacji do projektu, diagnozy sytuacji życiowej w momencie rozpoczęcia Projektu oraz rozpoznania oczekiwań uczestnika względem udziału w projekcie. Spośród 16 uczestników zgłoszonych do Projektu 1 uczestnik skorzystał

ze wsparcia w postaci warsztatów aklimatyzacyjnych w formie wyjazdowej, 1 z usługi tłumacza przysięgłego dokumentów oraz 1 ze wsparcia w formie kursu języka polskiego dla dorosłych (poziom podstawowy).

Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie

Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie przeznaczony jest dla 89 osób, w tym 78 osób przewlekle somatycznie chorych oraz 11 osób w podeszłym wieku. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku w Domu przebywało łącznie 111 osób.

Dom świadczy usługi mające na celu zaspokojenie potrzeb bytowych, socjalnych i psychospołecznych. Zapewnia mieszkańcom pomoc przy podstawowych czynnościach życiowych tj. potrzeby fizjologiczne, spożywanie posiłków, ubieranie się, pranie odzieży, utrzymanie czystości w pokoju. Dom świadczy również usługi wspomagające tj. podnoszenie sprawności mieszkańców poprzez rehabilitację, aktywizowanie poprzez udział w terapii zajęciowej, zaspokajanie potrzeb kulturowych i religijnych, pomoc w nawiązywaniu kontaktów z rodziną, usługi socjalne polegające na wsparciu mieszkańców w załatwianiu ważnych dla nich spraw (pomocy w składaniu dokumentów do ZUS, w sprawie dodatkowego zasiłku dla osób niepełnosprawnych 500+, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności w MZON itp.)

Zajęcia terapii zajęciowej odbywały się codziennie 5 razy w tygodniu, naprzemiennie z arteterapii, ergoterapii i socjoterapii na każdym piętrze oraz w sali terapii zgodnie z harmonogramem pracy instruktora terapii zajęciowej.

W ramach zajęć z arteterapii przygotowywane były wszelkiego rodzaju ozdoby, dekoracje, upominki, kartki okolicznościowe, gdzie wykorzystywane są różne metody pracy. Mieszkańcy malowali farbami plakatowymi, olejnymi, rysowali, kolorowali. Wykonywali stroiki wielkanocne, pisanki, palmy, ramki, flower boksy, kotyliony, stroiki i ozdoby bożonarodzeniowe. Odbywali terapię manualną poprzez papieroplastykę: praca z bibułą, krepą, wycinanki, wydzieranki, tworzyli duże prace grupowe, które dekorowały tablice na piętrach. Każdy z uczestników miał możliwość realizacji własnych pomysłów, pogłębiania swych zainteresowań i rozwijania ciekawości poznawczej, a przede wszystkim zdobywania nowych umiejętności. Odbywała się muzykoterapia, filmoterapia oraz biblioterapia indywidualna w pokojach mieszkańców, jak i grupowa w aneksach. Organizowane było czytanie prasy, wierszy-omawianie ich, pisanie listów do mieszkańców z innych DPS-ów. W ramach socjoterapii prowadzony był systematycznie trening funkcji poznawczych (ćwiczenia pamięci, spostrzegawczości, uwagi – wspólne rozwiązywanie krzyżówek, rebusów, gra w koło fortuny, kalambury, państwa miasta itp.), trening umiejętności społecznych – prowadzenie rozmów, podtrzymywanie kontaktów, rozwiązywanie konfliktów, zajęcia rekreacyjne tj., obserwowanie czynności wykonywanych przez innych - występy

dzieci z przedszkoli, zabawy i gry zespołowe, tematyczne, towarzyskie, stolikowe lub integracyjne, organizacja spotkań i imprez okolicznościowych.

Organizowany był trening kulinarny w aneksach kuchennych podczas, których podopieczni przygotowywali proste potrawy (ciasta, ciasteczka, naleśniki, oponki, desery, sałatki, pizzę, gofry, racuchy, faworki, pączki, świąteczne pierniczki itp.), poznawali zasady prawidłowego żywienia, były prowadzone pogadanki o zdrowym żywieniu. Przygotowywali potrawy na imprezy okolicznościowe dla mieszkańców tj. Bal Karnawałowy, Andrzejki, Sylwester, Dzień Seniora, imieniny, urodziny itp. Prowadzona była terapia ruchem poprzez codzienne spacer, zabawy chustą animacyjną, wycieczki nad morze, na Górę Chełmską, do Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, na cmentarz.

Prowadzona również była ergoterapia poprzez ogrodnictwo (wiosna-lato) – sadzenie roślin, plewienie, podlewanie, dbanie o ogród. Zostały przeprowadzone dwie akcje sadzenia roślin na tarasie i w ogródkach z dziećmi z koszalińskich przedszkoli i szkół. Pogadanki dotyczące segregacji śmieci, pogłębianie świadomości ekologicznej. Podczas indywidualnych zajęć z ergoterapii seniorzy posługiwali się metodami pracy tj. dziewiarstwo i krawiectwo szyjąc tulipany, dynie, choinki, bałwanki i renifery z różnych materiałów.

Z okazji 7-lecia Domu zostało zorganizowane spotkanie tematyczne „Szalone Lata 70-te”, w którym uczestniczyli seniorzy i pracownicy Domu oraz seniorzy i pracownicy z Dziennego Domu Pogodna Jesień „Senior+”, Dziennego Domu Pomocy „Złoty Wiek” oraz Klubu Seniora Różany Zakątek „Senior+”. Podczas spotkania wystąpiły zaproszone zespoły, został zorganizowany poczęstunek, uroczysty obiad, lody, gry i zabawy. W lipcu został zorganizowany „Zielony Piknik” promujący Dom. We wrześniu został zorganizowany Dzień Seniora. Obchodzono Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy, Narodowe Święto Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Została zorganizowana zabawa Andrzejkowa i Sylwestrowa oraz wspólne ubieranie choinki na piętrach, stołówce i holu. Odbływały się obchody Dnia Zwierząt - pogadanka, dogoterapia i felinoterapia, Światowy Dzień Pszczół itp. Seniorzy wzięli udział w akcji "Święty Mikołaj dla Seniora" - napisali w liście swoje prośby, a te zostały opublikowane na stronie internetowej fundacji "Święty Mikołaj dla Seniora". Ludzie o dobrych sercach zrealizowali małe prośby podopiecznych.

Odbyło się Śniadanie Wielkanocne oraz Wigilia. Mieszkańcy wzięli udział w dwóch konkursach - na palmę oraz pisanek – zdobyli pierwsze miejsce. Uczestniczyli w wielkanocnych warsztatach międzypokoleniowych w Przedszkolu nr 21 w Koszalinie - wspólne wykonywanie zajęć z papieru. Odbyła się prelekcja prowadzona przez mieszkańca DPS na temat Obozu Koncentracyjnego w Majdanku, w którym przebywał. Cyklicznie odbywały się spotkania z Panią Małgorzatą Weiss - przedstawicielem Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, która bliżej przedstawiała mieszkańcom życie i twórczość wybranych znanych artystów. W Domu występowały takie zespoły jak: Kotwica Mieleńska,

Skarpianie, Stokrotki, Piłsudzczy oraz Natalia Matusiak, a także dzieci z koszalińskich szkół i przedszkoli.

W październiku 2022r. została otwarta **Sala Doświadczania Świata**. Zajęcia w Sali prowadzone były raz w tygodniu. Terapię w Sali Doświadczania Świata można stosować u osób zdrowych, jednak sprawdza się ona najbardziej w przypadku ludzi, z którymi komunikacja werbalna jest utrudniona, tj. osób z zaburzeniami psychicznymi, znacznym upośledzeniem umysłowym, seniorów wykazujących zaburzenia demencyjne. Metoda ta pozwala osiągnąć zaskakujące efekty terapeutyczne. Zapewnia odprężenie i stymulację za pomocą dotyku, koloru, światła i dźwięku. Oddziałuje pozytywnie na niepełnosprawności zmysłowe, fizyczne i poznawcze. W bajecznym, wygodnym i pięknym otoczeniu podstawowe zmysły są pobudzone łagodnymi wibracjami, muzyką i efektami świetlnymi. Terapia ta umożliwi osobom chorym odprężenie, jako element uspokajający. Jest dobierana indywidualnie do potrzeb podopiecznego.

Nadrzędnym powodem prowadzenia zajęć z mieszkańcami DPS była aktywizacja, która miała na celu włączenie mieszkańców do udziału w różnych dziedzinach życia mając za zadanie podtrzymać aktywność lub przywrócić utraconą sprawność. W procesie aktywizacji każdy uczestnik terapii zajęciowej był traktowany indywidualnie i podmiotowo. Zajęcia były dobrowolnie, zgodnie z zainteresowaniami i możliwościami psychofizycznymi. Mieszkańcom zapewniono nie tylko dobre warunki życia, ale dano poczucie własnej wartości oraz wiary we własne siły.

Działalność Dziennych Ośrodków Wsparcia

W strukturach organizacyjnych Domu Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie funkcjonują dwa dzienne domy i klub.

- Dzienny Dom Pomocy „Złoty Wiek” przy ul. Piłsudskiego 64,
- Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior +” przy ul. L. Teligi 4
- Klub Różany Zakątek „Senior +” przy ul. Łużyckiej 32

Dzienny Dom Pomocy „Złoty Wiek”

Dzienny Dom Pomocy "Złoty Wiek" w Koszalinie jest jednostką organizacyjną DPS "Zielony Taras" w Koszalinie, jest placówką wsparcia dziennego, dysponującą 30 miejscami. Czynny jest od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00. Celem placówki jest aktywizacja i wypełnienie czasu wolnego seniorom. Jednak nadrzędną funkcją jest opieka nad osobami starszymi, dlatego mogą oni korzystać z terapii zajęciowej i różnych form wypoczynku. Ponadto ośrodek spełnia nie tylko potrzeby bytowe, ale również emocjonalne seniorów, którzy mogą przebywać w podobnym wiekowo towarzystwie, nawiązywać znajomości i przyjaźnie, a także realizować swoje pasje.

W 2022 roku uczestnicy codziennie korzystali z różnych form aktywności z zakresu terapii zajęciowej:

- zajęcia manualne- rękodzieło, zajęcia plastyczne,
- zajęcia kulturalno-oświatowe- prelekcje, pogadanki, przegląd prasy,
- gry i zabawy dydaktyczne poprawiające i utrzymujące pamięć, np. kalambury, bingo, krzyżówki,
- aktywizacja ruchowa w tym gimnastyka,
- zajęcia kulinarne- ćwiczenia pamięci i sprawności manualnej dłoni poprzez przygotowywanie prostych dań, sałatek, ciast, deserów itp.
- zajęcia rekreacyjno-taneczne poprzez wdrażanie prostych układów choreograficznych,
- zajęcia muzyczne- ćwiczenia oddechowe, emisja głosu, wspólne muzykowanie, doskonalenie śpiewu w grupie z akompaniamentem pianina, śpiewanie karaoke z wykorzystaniem multimediów, słuchanie koncertów,
- inscenizacje teatralne.

Seniorzy mieli zapewniony dostęp do kultury poprzez:

- czynny udział w spotkaniach integracyjnych,
- wyjścia do muzeum, kina i teatru,
- spotkania z ciekawymi ludźmi zasłużonymi dla Miasta i kultury,
- korzystanie z prasy oraz zbiorów biblioteki DDP.

Działania podjęte w 2022r.

- Seniorzy odbyli trzy wycieczki: "Julkiem" po Jamnie, wybrali się busem do Sarbinowa oraz odwiedzili Sanktuarium Maryjne na Górze Chełmskiej.
- Brali udział w zajęciach rękodzielniczych. Przygotowywali życzenia Wielkanocne dla Przedszkola nr 7 w Koszalinie.
- Na miejscu, w ramach Międzynarodowego Dnia Teatru obejrzeli spektakl teatralny pt. "Igraszki z Diabłem" czeskiego prozaika i dramaturga Jana Drdy.
- Wzięli udział w V Wojewódzkim Konkursie Wielkanocnym pt. "Wielkanoc z Tradycją" organizowanym przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.
- W związku z wybuchem wojny na Ukrainie Seniorzy postanowili wesprzeć przyjeżdżających Ukraińców do Polski zakupując czekolady dla dzieci. Które przekazali dzieciom przybyłym wraz z matkami do mieszkań chronionych Fundacji „Zdążyć z Miłością”. Jako symbol, w ramach integracji przygotowali broszki z flagą ukraińską.
- W spotkaniu z przedstawicielami Spółdzielni Socjalnej Feniks i Opieka "Ty i Ja" w ramach, którego zostali zapoznani z podstawami udzielania pierwszej pomocy oraz opieki nad osobami starszymi, ćwiczeniami stosowanymi w dolegliwościach kostno-stawowych. Zmierzono poziom cukru oraz ciśnienie tętnicze krwi.

- Podczas spotkania z pracownikami Centrum Usług Społecznych w Koszalinie zostali zapoznani z dostępnymi usługami społecznymi.
- Uczestniczyli w 60 godzinnym kursie komputerowym pn. „Zachodniopomorska Akademia Kompetencji Komputerowych”. Z oferty skorzystało 12 seniorów. Kurs został sfinansowany ze środków funduszy europejskich.
- Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu z siedzibą w Nadarzynie zorganizowało spotkanie w ramach projektu: „Ocena możliwości wykorzystania przesiewowych testów, analizy głosu, węchu, smaku oraz testów uwagi słuchowej we wczesnej diagnostyce choroby Alzheimera/Parkinsona. Seniorzy zostali przebadani przez specjalistów w w/w zakresie.

Pobyty w Dziennym Domu Pomocy „Złoty Wiek” w Koszalinie, zajęcia ruchowe, kulturalne, edukacyjne, plastyczne sprawiły, że seniorzy dłużej utrzymują sprawność psychofizyczną a funkcjonowanie w grupie podtrzymuje ich funkcje życiowe i pomaga lepiej funkcjonować w społeczeństwie.

Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior +”

Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior+” powstał w 2015r. w ramach Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Placówka przeznaczona jest dla 30 mieszkańców Koszalina w wieku 60+, mających zmniejszoną sprawność fizyczną i trudności w organizacji życia codziennego, które z powodu choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki innych osób. Czynny jest od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 15.00.

Dom zapewnia seniorom wsparcie poprzez aktywizację i integrację, motywowanie do realizacji marzeń i zainteresowań. Ponadto przeciwdziała marginalizacji i izolacji osób starszych. Prowadzone formy działalności w Dziennym Domu Pogodna Jesień „Senior +” są odpowiedzią na potrzeby seniorów.

Zaliczyć do nich należy:

- zajęcia usprawniające ruchowo, w tym rehabilitacyjne mające na celu utrzymanie lub poprawienie utraconej sprawności,
- zajęcia rekreacyjne, kulturalne pozwalające na podtrzymywanie sprawności psychofizycznej możliwie w jak najlepszej kondycji oraz integrację ze społecznością lokalną,
- zajęcia edukacyjne mające na celu utrzymanie seniorów w jak najlepszej kondycji intelektualnej,
- zapewnienie dostępu do kultury i rekreacji,
- wspieranie w rozwiązywaniu indywidualnych problemów uczestników,
- budowanie więzi międzypokoleniowej.

W 2022r. realizowane były m.in. następujące działania:

- Seniorzy odwiedzili m.in. koszaliński Cmentarz, pobliski Kościół – gdzie uczestniczyli w mszy z okazji Środy Popielcowej.
- Dostarczyli dary dla uchodźców z Ukrainy do siedziby Polskiego Czerwonego Krzyża.
- Wzięli udział w Gali Wręczenia Nagród za udział w V Wojewódzkim Konkursie Wielkanocnym „Wielkanoc z Tradycją”.
- Uczestniczyli w przedstawieniu „Za Króla Ćwieczka” w Centrum Kultury 105.
- Skorzystali z wycieczki do Sanktuarium na Górze Chełmskiej, Archiwum i Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego, Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.
- Korzystali z zajęć komputerowych, zajęć literackich, cyklicznych spotkań z Biblioteką.
- Uczestniczyli w różnego rodzaju imprezach: z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia, obchodzili imieniny i okrągłe urodziny, bawili się w karnawale, topili Marzannę, świętowali 7 rocznicę powstania Domu Pomocy Społecznej.

Seniorzy na co dzień mieli zapewniony komfort psychiczny i fizyczny. Dzięki zajęciom prowadzonym w dziennym domu stale mogli rozwijając indywidualne pasje i zainteresowania, podtrzymywać i poprawiać utraconą wydolność, a spotkania tematyczne, sportowe, towarzyskie i międzypokoleniowe umożliwiły integrację ze społecznością lokalną. W efekcie wzmocniły dotychczasowe relacje, a także zwiększyły poczucie własnej wartości i świadomości swoich mocnych i słabych stron. Zajęcia edukacyjne pozwoliły dłużej utrzymać kondycję psychiczną i sprawność, a także zwiększyły wiedzę teoretyczną seniorów w różnej tematyce. W rezultacie wpłynęły na ich postrzeganie świata i poczucie bezpieczeństwa, a także obserwowanie siebie i swojego zdrowia.

Klub „Senior +”

W 2020 roku w ramach programu wieloletniego Senior + na lata 2015-200, edycja 2020 został utworzony Klub „Senior+”. Klub znajduje się w lokalu przy ul. Łużyckiej 32 w Koszalinie, przeznaczony jest dla 20 osób, powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, samodzielnych w zakresie samoobsługi. Placówka usytuowana jest w miejscu dostępnym dla seniorów oraz dostosowana do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Klub Senior+ rozpoczął działalność w maju 2021. Celem głównym działalności Klubu jest aktywizacja społeczna, zachęcanie do działań samopomocowych i wolontarystycznych na rzecz innych, włączanie seniorów do społeczności lokalnej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez organizację różnego rodzaju form terapii i treningów, organizacja czasu wolnego w sposób aktywny ruchowo. Wszystkie formy terapii i zajęć- arteterapia, ergoterapia, socjoterapia oraz szczegółowe techniki były uwzględnione w planie rocznym oraz w planach tygodniowych. W zależności od formy organizacji prowadzone były w formie grupowej

lub indywidualnej. Organizowane były spotkania z przedstawicielami i specjalistami różnych profesji. W ramach zajęć edukacyjnych organizowane były wyjścia na wystawy, spotkania tematyczne, warsztaty i wyjazdy. Stale był prowadzony trening koncentracji i pamięci w formie indywidualnej i grupowej. Zajęcia edukacyjne polegały na treningu umysłu oraz poznawaniu technik zapamiętywania. W ramach zajęć aktywności ruchowej w celu poprawy i utrzymania sprawności ruchowej oraz wydolności organizmu prowadzona była codzienna gimnastyka ogólnousprawniająca, spacer i ćwiczenia na świeżym powietrzu. Klub zapewniał również zajęcia treningu kulinarnego, podczas których przy współpracy z seniorami przygotowywane były drobne posiłki. W ramach działań wolontarystycznych seniorzy porządkowali groby na cmentarzu dziecięcym, prowadzili zbiórkę karmy i koców na rzecz schroniska dla zwierząt.

W roku sprawozdawczym w Klubie realizowany były następujący program:

- wycieczka do Sanktuarium na Górze Chełmskiej.
- Wycieczka do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Koszalinie.
- Wyjście do „Kawiarni z Duszą”.
- Wyjście do CK 105 na przedstawienie teatralne pt.: „Za króla Ćwieczka” oraz na projekcję filmową w trakcie trwania Festiwalu Młodzi i Film, „Integracji Ty i Ja”.
- Impreza jubileuszowa 7 lat DPS „Zielony Taras” pod hasłem „Lato z seniorem w szalonych latach 70-tych” Karaoke.
- Andrzejkki.
- Zabawa Karnawałowa.
- Przeprowadzenie przez Jezioro Jamno tramwajem wodnym „Julek”.
- Wspólne obchody świąt – zarówno kościelnych, jak i państwowych- obchodząc z tradycją i historią.
- Wyjścia do Muzeum.
- Zajęcia z biblioterapii poprzez spotkania z książką, wspólne czytanie książek, ciekawych artykułów z gazet i czasopism, wspólne czytanie poezji, w tym spotkania w bibliotece.
- Filmoterapia – oglądanie filmów i słuchanie muzyki połączone z dyskusjami tematycznymi.
- Trening funkcji poznawczych opierający się na treningu koncentracji i pamięci w formie indywidualnej i grupowej – zajęcia edukacyjne polegające na treningu umysłu oraz poznawaniu technik zapamiętywania poprzez rozwiązywanie zestawów zadań poprawiających koncentrację, spostrzegawczość, zdolność skutecznego zapamiętywania.
- Uczestnictwo w dwóch profesjonalnych kursach komputerowym pn. „Zachodniopomorska Akademia Kompetencji Komputerowych” kurs IC3 w wymiarze 60 godzin oraz kurs „E-senior” w wymiarze 75 godzin.

Działalność Klubu jest odpowiedzią na aktualne potrzeby osób starszych zamieszkujących na terenie miasta. Dzięki zajęciom seniorzy stali się silniejsi i bardziej pewni siebie oraz otwarcie formułują swoje potrzeby.

Teleopieka

1 czerwca 2017 r. Miasto Koszalin wprowadziło usługę Teleopieki domowej. Mogą z niej skorzystać wszyscy chętni mieszkańcy Koszalina, którzy ukończyli 75 rok życia.

Uruchomienie usługi Teleopieki dla mieszkańców Koszalina jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania mieszkańców Miasta. Teleopieka umożliwia funkcjonowanie w swoim środowisku zamieszkania osobom, które ze względu na wiek oraz stan zdrowia wymagają stałego monitoringu i pomocy innych. Zapewnia bezpieczeństwo i wsparcie osób samotnych pozostających w domu.

Usługa Teleopieki polega na sprawowaniu opieki przez centrum monitoringu prowadzone przez firmę zewnętrzną przez 24 h/7 dni w tygodniu, przyjmowaniu zgłoszeń SOS od podopiecznych, wzywaniu Pogotowia Ratunkowego, Policji, Straży Miejskiej (w przypadku nagłej sytuacji zagrażającej życiu lub odniesionych przez seniora obrażeń), kontakcie z rodziną podopiecznego lub osobą wskazaną, celem udzielenia pomocy czy wsparcia, a także telefoniczne udzielenie wsparcia psychicznego podopiecznemu, który uruchomił alarm, aż do przybycia wezwanych osób lub służb.

Odpowiedzialnym za realizację usługi Teleopieki jest Dom Pomocy Społeczny „Zielony Taras” w Koszalinie. Realizatorem usługi są firmy zewnętrzne wyłonione każdego roku w drodze zapytania ofertowego, które użyczają nieodpłatnie podopiecznemu sprzęt w postaci opaski na nadgarstek z przyciskiem SOS, lokalizację GPS, czujnik tętna, komunikator głosowy informujący o konieczności zażycia leków, komunikator umożliwiający kontakt z rodziną lub wybranymi osobami.

Tabela 6. Realizacja teleopieki w latach 2018-2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	103	143	128	159	116
Liczba zgłoszeń	189	902	453	242	175
Koszt realizacji zadania zł	33 236	67 808	58 800	76 407	58 800

Źródło: DPS Zielony Taras” w Koszalinie.

Z danych zamieszczonych powyżej wynika, że koszalińscy seniorzy korzystają z usługi Teleopieki i zasadne jest jej realizowane w latach kolejnych. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy

skorzystało 116 osób, Firma obsługująca zadanie odebrała 175 sygnałów SOS. Na realizację zadania z budżetu miasta wydatkowano kwotę 58 800 zł.

Program Koszalińska Karta Seniora

Rozwój i promocja usług skierowanych do seniorów były wspierane miejskim programem „Koszalińska Karta Seniora”. Program był realizowany od 1 kwietnia 2016r. do 31 sierpnia 2022r. Skierowany był do mieszkańców Koszalina, którzy ukończyli 60 lat. Miał na celu zwiększenie dostępu do usług publicznych poprawiających jakość życia seniorów, podniesienie aktywności i sprawności seniorów, poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury oraz zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, umożliwienie seniorom rozwoju pasji i zainteresowań oraz aktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie pozytywnego wizerunku koszalińskich seniorów. W okresie trwania Programu wydano 15 321 Kart Seniora, w 2022r.-487.

W związku z utworzeniem Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin” zaszła konieczność uchylecia Uchwały nr XVII/210/2016 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 stycznia 2016r. w sprawie przyjęcia Programu „Koszalińska Karta Seniora”, który jest kontynuowany jako Pakiet Seniora w nowo powstałym Programie.

Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób z grupy podwyższonego ryzyka powyżej 65 roku życia

Powyższy Program ma na celu zwalczanie zachorowalności na grypę wśród osób z grupy podwyższonego ryzyka oraz poprawę stanu zdrowia mieszkańców Koszalina powyżej 65 – go roku życia.

Szczepienia w sezonie wzmożonego jesienno-zimowego rozprzestrzeniania się wirusów grypy pozwolą na ograniczenie skutków sezonowych epidemii, a także zmniejszą częstość występowania schorzeń i zgonów wynikających z powikłań pogrypowych.

Program jest realizowany przez Miasto Koszalin od 2006 roku. W latach 2006-2022 szczepieniami przeciwko grypie zostało objętych 56 295 osób powyżej 65 roku życia. Na realizację programu przeznaczono z budżetu Miasta kwotę 1 865 201 zł. Przeciwno grypie w 2022 r. zaszczepiono 2884 osoby, o 359 osób więcej niż w roku 2021.

Tabela 7. Liczba osób zaszczepionych w latach 2015-2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba zaszczepionych przeciwko grypie	3790	3874	3739	3928	3945	2434	2525	2 884
Koszt szczepień (zł)	102 330	100 724	119 648	157 120	157 800	109 570	153 456	189 410
Liczba realizatorów szczepień	13	14	12	12	13	12	12	11

Źródło: UM w Koszalinie

Koszalińska Rada Seniorów

W odpowiedzi na wysoką i stale rosnącą liczbę mieszkańców Koszalina w wieku senioralnym i szczególne potrzeby tej grupy mieszkańców Uchwałą Nr XLVIII/689/2014 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 września 2014 r. została powołana Koszalińska Rada Seniorów.

Zarządzeniem Nr 77/256/19 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 24 kwietnia 2019 r. zostało powołanych 15 członków Koszalińskiej Rady Seniorów.

Rada ma charakter doradczy, konsultacyjny i inicjatywny dla władz Miasta. Rada działa na zasadzie kadencyjności. Kadencja Rady trwa 3 lata.

Rada liczy 15 osób:

- 1) 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- 2) 5 przedstawicieli uniwersytetu trzeciego wieku,
- 3) 5 przedstawicieli osób starszych.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) współpraca z organami Miasta przy rozstrzyganiu spraw istotnych dla osób starszych,
- 2) przedstawianie propozycji dotyczących krótko- i długoterminowych działań na rzecz osób w wieku senioralnym,
- 3) opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie przedstawionych Radzie do zaopiniowania,
- 4) podejmowanie działań na rzecz integracji osób starszych ze społecznością lokalną oraz umacnianie więzi międzypokoleniowych,

- 5) propagowanie wśród seniorów aktywności w zakresie kultury, rekreacji, turystyki i edukacji w celu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu,
- 6) współpraca z organizacjami i instytucjami społecznymi, działającymi na terenie Koszalina, w sprawach planowania i podejmowania działań na rzecz osób starszych,
- 7) upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych,
- 8) upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz osób w wieku,
- 9) przełamywanie stereotypów na temat starości oraz budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych.

Koszalińska Rada Seniorów II kadencję rozpoczęła 10 maja 2019 r. Zgodnie ze swoimi kompetencjami współpracowała z organami Miasta przy rozstrzyganiu spraw istotnych dla osób starszych, podejmowała działania na rzecz integracji osób starszych, propagowała wśród seniorów aktywność w zakresie kultury i rekreacji, współpracowała z organizacjami społecznymi działającymi na terenie Koszalina.

W związku z pandemią COVID-19 oraz wynikającym z niej brakiem możliwości funkcjonowania Koszalińskiej Rady Seniorów i realizacji wytyczonych przez nią zadań na wniosek Koszalińskiej Rady Seniorów, Uchwałą Nr XLI/672/2022 z dnia 27 stycznia 2022r. Rada Miejska w Koszalinie zmieniła uchwałę w sprawie powołania Koszalińskiej Rady Seniorów wprowadzając zapis mówiący o tym, że kadencja Rady upływa po 6 miesiącach od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego.

Działania podjęte przez Radę w 2022r.:

- propagowanie wśród seniorów Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin”
- zachęcanie do korzystania z usługi Teleopieki,
- propagowanie wśród najuboższej grupy seniorów Koszalińskiego Programu „Lek dla Seniora”,
- propagowanie Programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- propagowanie wśród osób starszych usług społecznych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Koszalinie tj. wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, mobilne usługi pielęgnacyjne (usługa pielęgnacji paznokci, usługa fryzjerska), usługi porządkowe (mycie okien, usługa pralnicza, porządkowanie nagrobków), szkolenie „Opiekun szyty na miarę” dla opiekunów faktycznych, POMOCna Taksówka, „Złota Rączka”,
- współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie w zakresie poszukiwania seniorów do udziału w Projekcie „Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Miasto Koszalin” oraz w dziennych ośrodkach wsparcia,
- współorganizacja koncertu dla seniorów Zespołu „Fantazja” z Szydłowca pn. „ Ech mała nie szalej” w CK 105 w dniu 2 czerwca 2022r.

- udział w VI Zachodniopomorskim Forum Rad Seniorów organizowanym przez Pracownię Pozarządową (6 września 2022r.),
- propagowanie udziału w nowym ruchu społecznym „Farmaceuci seniorom- seniorzy farmaceutom” (10 października 2022r.),
- wystąpienie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie ochrony osób w podeszłym wieku i przeciwdziałaniu marnowaniu żywności,
- wystąpienie do ZORD w Koszalinie w sprawie rozważenia możliwości przeprowadzenia dla osób starszych jazd przypominających o bezpiecznym poruszaniu się samochodem,
- zachęcanie seniorów do udziału w „Weekendzie seniora z kulturą” organizowanym przez miejskie instytucje kultury (1-2 października 2022r.),
- zachęcanie oraz uczestniczenie w otwarciu wystawy w Muzeum „Horyzonty Pejzażu. Nowe widzenie natury w malarstwie II połowy XX wieku” (10 lipca 2022r.),
- udział w Koncercie z okazji Dnia Seniora zorganizowanym w Centrum Kultury 105 (22 października 2022r.)
- Rada przygotowała uwagi do poselskiego projektu ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa i przesłała do Biura Polityki Rodzinnej i Senioralnej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego.

Miejski Rzecznik Konsumentów

Miejski Rzecznik Konsumentów zapewnia pomoc prawną w indywidualnych sporach konsumentów z przedsiębiorcami, wynikających ze stosunków cywilno prawnych.

W szczególności chodzi tu o spory z przedsiębiorcami: sprzedawcami dostarczającymi wadliwe towary (reklamacje zakupionych towarów), przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, dostawcami energii elektrycznej i gazu, z przedsiębiorcami wykonującymi w mieszkaniach usługi remontowe (wymiana drzwi, okien), z bankami w sporach dotyczących umów kredytów, pożyczek i rachunków bankowych.

Na podstawie danych szacunkowych można przyjąć, że w roku 2022 seniorzy stanowili ok. 10 % klientów Biura, co daje liczbę ok. 190 osób. Seniorom udzielano bezpłatnych porad konsumenckich, występowano na ich rzecz do przedsiębiorców oraz pomagano im w dochodzeniu roszczeń na drodze sądowej. W roku 2022 na 20 pozwów przygotowanych konsumentom, 2 pozwy przygotowano seniorom. Pozwy dla seniorów stanowią zatem 10% wszystkich pozwów przygotowanych przez Rzecznika konsumentom, którzy samodzielnie dochodzili roszczeń w tym trybie. Jedna sprawa dot. zwrotu zaliczki wpłaconej na wycieczkę, z której seniorka zrezygnowała z powodu pandemii, a druga

sprawa dot. zwrotu pieniędzy za wadliwą wyciskarkę wolnoobrotową. Wartość przedmiotu sporu w sprawach sądowych z powództwa seniorów wyniosła łącznie 1099 zł.

Nadto, w roku sprawozdawczym Rzecznik Konsumentów wstąpiła do sprawy sądowej z powództwa małżeństwa w wieku senioralnym. Konsumenti domagali się zasądzenia od organizatora turystyki zwrotu płatności za imprezę turystyczną, z której konsumenci zrezygnowali w związku z pandemią. Wartość przedmiotu sporu w tej sprawie to 2200 zł. W pierwszej instancji zapadł wyrok korzystny dla konsumentów. Pozwany przedsiębiorca wniósł apelację, która została oddalona. Wyrok jest prawomocny.

Seniorom zgłaszającym się do Rzecznika Konsumentów wydawane były broszury edukacyjne pt.: „Nie daj się nabrać – sprawdź zanim podpiszesz” i „Seniorze nie daj się oszukać – uważaj na umowy zawierane na pokazach lub w domu”.

Zarząd Budynków Mieszkalnych

Poprawa warunków mieszkaniowych osób starszych następuje poprzez zamianę mieszkania. Sprawy związane z zamianami reguluje § 26 i 32 Uchwały Nr XXXIII/538/2021 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasto Koszalin.

W myśl ww. aktu prawa miejscowego wyróżnia się dwa rodzaje zamian:

- zamiany mające charakter dobrowolny z inną osobą (Kontrahentem),
- zamiany „z urzędu” na wolny lokal stanowiący własność Gminy Miasto Koszalin.

Proponując mieszkanie do zamiany bierze się pod uwagę jego położenie na niższych kondygnacjach, wyposażenie w urządzenia i instalacje techniczne poprawiające komfort użytkowania (w tym źródło ciepła inne niż piecowe, WC zlokalizowane wewnątrz mieszkania). Przy tego typach transakcjach uwzględnia się lokale o normatywnej powierzchni dla prowadzonego gospodarstwa domowego. Niejednokrotnie osoby starsze zajmują mieszkania o dużej powierzchni, w wyniku czego nie mogą korzystać z pomocy finansowej na utrzymanie lokalu w postaci dodatku mieszkaniowego z uwagi na tzw. nadmetraż. Osobom starszym, samotnym ZBM (w miarę możliwości) pomaga przy przeprowadzce.

W 2022 roku Zarząd Budynków Mieszkalnych pomógł ogółem 15 osobom przeprowadzając 13 transakcji zamiany mieszkań (w tym zamiana dobrowolna- 8 transakcji, zamiana „z urzędu”- 5 transakcji).

Przy zamianach dobrowolnych ZBM kojarzy Kontrahentów spośród ofert zarejestrowanych. Istnieje również możliwość poszukiwania przez Najemcę Kontrahenta zamiany we własnym zakresie np. poprzez ogłoszenie zamieszczone w prasie, Internecie, na portalach społecznościowych itp.

Zamiany „z urzędu” przeprowadzone były:

- na lokal mniejszy: 2 transakcje,
- na lokal do remontu na koszt Najemcy: 1 transakcja,
- z uwagi na stan zdrowia: 2 transakcje.

Pracownicy ZBM służą pomocą osobom starszym nie tylko przy procesie zamiany, ale również w trakcie zwykłego użytkowania lokalu. Pomagają przy wypełnianiu formularzy, ukierunkowują, jakie należy podjąć czynności w celu załatwienia danej sprawy, itp.

ZBM współpracował z Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w zakresie objęcia pomocą i opieką osób starszych, niezaradnych życiowo.

Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury drogowej do potrzeb osób starszych, a także doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze) następuje sukcesywnie, ze środków własnych ZBM, Rad Osiedli oraz Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego.

Inwestycje wykonane w 2022r.:

- zakup i montaż podjazdu dla osób z niepełnosprawnością poruszających się na wózkach inwalidzkich w budynku użyteczności publicznej przy ul. Władysława Andersa 24 w Koszalinie (środki rady osiedla),
- naprawa nawierzchni ciągu pieszno-jezdnego–osiedle Morskie: ul. Henryka Sienkiewicza/Rybacka (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),
- remont chodnika - wymiana płytek chodnikowych na kostkę brukową typu polbruk – osiedle Tysiąclecia: ul. Bałtycka 9-33 (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),
- Centrum zabaw i rekreacji przy ul. Księżnej Anastazji w Koszalinie. Modernizacja chodników pomiędzy wieżowcami przy ul. Powstańców Wielkopolskich w Koszalinie (wymiana płytek chodnikowych na kostkę brukową typu polbruk (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),
- zagospodarowanie terenu wokół Klubu Zacisze przy ul. Ferdynanda Ruszczyca – przebudowa chodnika (wymiana płytek chodnikowych na kostkę brukową typu polbruk (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),
- modernizacja chodnika u zbiegu ulic Leona Zbigniewa Zubrzyckiego/Giełdowa (wymiana płytek chodnikowych na kostkę brukową typu polbruk (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),
- przygotowanie Placu „Jaś i Małgosia” do jazdy na rolkach, hulajnogach dla dzieci na osiedlu "Lechitów" w Koszalinie (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego),

- Centrum zabaw i rekreacji przy ul. Księżnej Anastazji w Koszalinie. Zakup wraz z montażem ławki przy ul. Łużyckiej w Koszalinie- (środki Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego oraz rady osiedla),
- zakup wraz z montażem ławki przy ul. Heleny Modrzejewskiej 62-66 w Koszalinie (środki rady osiedla),
- zakup wraz z montażem ławki przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 23 i 25 w Koszalinie (środki rady osiedla).

Zarząd Dróg i Transportu

realizował w 2022 roku zadania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Koszalina, w tym również seniorów:

Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury drogowej do potrzeb osób starszych:

- modernizacja chodnika od kiosków (ul. Wańkowicza 23e) w kierunku Cukierni Niedźwiadek na długości ok. 26,50 m,
- modernizacja chodnika przy ul. Morskiej (strona nieparzysta nr 65 do nr 99) przy budynkach mieszkalnych – etap I na długości ok. 40,00 m,
- remont chodnika przy ul. Westerplatte na długości ok. 210,00 m,
- remont chodnika przy ul. E. Gierczak na długości ok. 15,00 m,
- remont chodnika przy ul. Wspólnej 19-20 na długości ok. 48,00 m,
- przebudowę drogi gminnej ulicy Józefa Wybickiego w Koszalinie w zakresie chodników i zjazdów – etap I na długości ok. 180,00 m,
- remont chodnika przy ul. Łużyckiej 26 A na długości ok. 60,00 m,
- remont chodnika przy parkingu w ul. Spasowskiego na długości ok. 55,00 m,
- modernizacja chodnika przy budynku ul. Kostenckiego 2-4 na długości ok. 154,00 m,
- budowa miejsc parkingowych wzdłuż ul. Doroszewskiego - etap I na długości ok. 180,00 m,
- modernizacja chodnika wzdłuż ul. Krzyżanowskiego 2 a-d na długości ok. 28,00 m,
- remont chodnika przy ul. Wł. Sikorskiego 3D a ul. St. Starzyńskiego na długości ok. 54,00 m,
- remont chodnika przy ul. Jana Pawła II 2c-4 na długości ok. 36,00 m,
- modernizacja chodnika łączącego ul. Projektantów z ul. Budowniczych na długości ok. 56,00 m,
- IV etap modernizacji skweru PCK zlokalizowanego między ulicami K. Szymanowskiego, i J. Matejki w zakresie istniejących ścieżek" na długości ok. 100,00 m,

- remont chodnika przy ul. Monte Cassino przystanek Biblioteka 01 w ramach bieżącego utrzymania ulic Miasta Koszalina,
- remont chodnika przy ul. Drzymały.

Dostosowywanie transportu publicznego do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych:

- budowa peronów przystankowych dla przystanków Wojska Polskiego 03 oraz Ruszczyca 02 w Koszalinie zamontowanie ławek na przystanku Rondo Solidarności 06 oraz Kaplica Wojskowa 02 w Koszalinie,
- budowa peronu przystankowego dla przystanku Holenderska Orlik 02 przy ul. Holenderskiej wraz z przeniesieniem istniejącej infrastruktury,
- utylizacja starej wiaty przystankowej wraz z zastąpieniem jej przez relokowaną wiatę przystankową oraz realizacja montażu dwóch słupków przystankowych,
- wykonanie dostaw/montaż 8 szt. ławek wolnostojących na przystankach autobusowych.

Doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze):

- realizacja projektu Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego 2022 pn. „Unii Europejskiej przyjazne dla czworonogów – doposażenie wybiegu dla psów na terenie Unii Europejskiej- Dostawa i montaż 5 szt. ławek na terenie wybiegu dla psów na osiedlu Unii Europejskiej.

Poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych poprzez wykorzystanie nowych rozwiązań ułatwiających życie:

- zakup, montaż oraz uruchomienie jednej lampy solarno – hybrydowej na Osiedlu Raduszka ul. Żytnia 59 – 77 - Finansowanie ze środków Rady Osiedla Raduszka,
- dostawa i montaż słupów solarno-hybrydowych w ilości 4 szt. na Osiedlu Unii Europejskiej przy ul. Austriackiej: 10, 22,32, ciąg pieszy pomiędzy placem zabaw, a terenem rekreacyjno – sportowym na terenie Parku na Unii Europejskiej- finansowanie ze środków Rady Osiedla Unii Europejskiej,
- budowa oświetlenia ul. Dębowej na odcinku od ul. Cedrowej do ul. Wojska Polskiego w Koszalinie, montaż 2 sztuk doświetlenia przejścia dla pieszych, montaż szafki oświetleniowej, montaż 19 sztuk słupów oświetleniowych- finansowanie z KBO,
- budowa oświetlenia drogowego przy ul. Starowiejskiej na odcinku od ul. Północnej w kierunku Łabusza, montaż 11 sztuk słupów drogowych z oprawami LED na ul. Starowiejskiej na odcinku od ul. Północnej- finansowanie z KBO,
- dostawa i montaż słupów solarno hybrydowych w ilości 14 szt. w ramach Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego pn.: „Oświecenie Lubiatowa”, montaż 14 sztuk lamp solarno-hybrydowych na osiedlu Lubiatowo- finansowanie ze środków KBO 2022,

- oklejenie taśmą ostrzegawczą ciągów komunikacyjnych i schodów w budynku głównym ZDiT oraz drzwi wejściowych. Zamontowanie domofonu przed wejściem do budynku i umieszczenie informacji o możliwości uzyskania pomocy w dotarciu do punktu obsługi klienta. Oznakowanie pionowe i poziome miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych.

Komenda Miejska Policji

Komenda Miejska Policji w Koszalinie w 2022r. podjęła szereg działań w obszarze przeciwdziałania oszustwom wobec osób starszych. Policjanci dotarli do 911 seniorów. Pomimo spotkań oraz prowadzonej kampanii medialnej odnotowano przypadki oszustwa (art. 286 kk) „na wnuczka” oraz „policjanta”. Wśród innych metod należy wymienić oszustwo na członka najbliższej rodziny, przedstawiciela instytucji-prokuratury, firmy ubezpieczeniowej, urzędnika ZUS, pracownika wodociągów, spółdzielni mieszkaniowej, opieki społecznej.

W grupie osób, na których szkodę próbowano dokonać oszustwa lub kradzieży, było kilkadziesiąt osób starszych. Osoby te znając założenia programu "Bezpieczny Senior" i metody działania sprawców nie dały się oszukać i tym samym nie stały się osobami pokrzywdzonymi. Założenia programu były znane osobom starszym z ostrzeżeń funkcjonariuszy koszalińskiej Policji w koszalińskich mediach oraz poprzez informacje przekazywane przez dzielnicowych. Nastąpił wyraźny wzrost poczucia świadomości seniorów w zakresie grożących im niebezpieczeństw w obszarze oszustw metodą na tzw. „wnuczka” ale należy pamiętać, że przestępcy wciąż modyfikują swoje metody działania. W okresie sprawozdawczym do Policji docierało wiele sygnałów od seniorów o próbach ich oszukania w miejscu zamieszkania. Osoby starsze nie dały się oszukać, a ich postawa związana była m.in. ze znajomością działań profilaktycznych w ramach programu „Bezpieczny Senior”. W środowisku seniorów nadal istnieje wielkie zapotrzebowanie na spotkania z funkcjonariuszami Policji w zakresie bezpieczeństwa seniorów.

W ramach założeń projektu „Bezpieczny senior” Komenda Miejska Policji w Koszalinie nawiązała współpracę z wieloma podmiotami, w których prężnie działają grupy seniorów. Między innymi współpracowano z Uniwersytetem III Wieku przy Politechnice Koszalińskiej, Domem Pomocy Społecznej „Zielony Tars” w Koszalinie oraz Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Funkcjonariusze aktywnie współpracowali z instytucjami zajmującymi się osobami starszymi, a także prowadzili kampanie informacyjną w lokalnych mediach.

W 2022r. w ramach programu „Bezpieczny Senior” przeprowadzono następujące działania:

- w styczniu w związku z „Dniem Babci i Dziadka” rozmawiano z seniorami w miejscach szczególnie przez nich uczęszczanych na terenie Miasta Koszalina (parki, skwery),

przekazywano informacje o metodach działania sprawców oszustw, rozdawano ulotki informacyjne.

- Nawiązano współpracę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie. W dniu 11 i 13 października 2022r. przeprowadzono akcję informacyjną skierowaną do seniorów pn. „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo”. Celem akcji było promowanie korzystania z płatności bezgotówkowej podczas transakcji. Powyższe działania kontynuowano przez kolejny miesiąc, zwiększając świadomość seniorów na temat groźących im niebezpieczeństw ze strony oszustów.
- W okresie wakacyjnym w miejscowościach nadmorskich zorganizowano działania mające na celu uświadomienie seniorów o metodach działania oszustów.
- Funkcjonariusze uczestniczyli w akcji organizowanej przez Centrum Usług Społecznych w Koszalinie pn. „Bezpieczna rodzina” oraz Bezpieczni w sieci”.
- Funkcjonariusze spotkali się kilkakrotnie z mieszkańcami i osobami starszymi na koszalińskim Targowisku Miejskim w ramach programu „Bezpieczny Senior” oraz w związku z obchodami „Międzynarodowego Dnia Osób Starszych” przekazując osobom starszym około 100 szt. ulotek tematycznych oraz przeprowadzając szereg rozmów z osobami starszymi.
- Przeprowadzono 3 spotkania w DPS i ŚDS na terenie miasta Koszalina, pozostawiając do użytku mieszkańców i pensjonariuszy pakiety materiałów ewidencyjno-informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osób starszych. Działania przeprowadzono wspólnie z pracownikami CUS Koszalin oraz Banku PKO. Na spotkaniach była poruszana szeroka tematyka transakcji bezgotówkowej i wszelkiego rodzaju oszustw z użyciem Internetu i bankowości internetowej.
- Przeprowadzono spotkanie z seniorami w Klubie Seniora „Bałtyk”, Klubie Seniora „Na Skarpie”, Klubie Seniora „Przylesie”, Klubie Seniora „Kanion” rozdano wówczas kilkadziesiąt ulotek, zakładek, teczek tematycznych, kalendarzy, plakatów oraz opasek odblaskowych.

Liczbowe określenie skali działań, zrealizowanych w ramach programu (liczba spotkań, liczba rozkolportowanych materiałów, miejsca ich ekspozycji):

- liczba spotkań - 28,
- liczba uczestników spotkań - 911 osoby,
- liczba przekazanych ulotek - około 1300 ulotek,
- liczba przekazanych opasek i elementów odblaskowych około - 200 szt.
- miejsca kolportażu m.in. kluby osiedlowe, placówki bankowe, targowisko miejskie.

Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy

i Chorób Płuc

Zakład w ramach swojej działalności realizuje zobowiązania kontraktowe dotyczące usług pielęgnacyjno - opiekuńczych w ramach całodobowej opieki długoterminowej.

W zakładzie znajduje się 27 łóżek szpitalnych. W roku 2022 w Zakładzie Pielęgnacyjno - Opiekuńczym przebywało 54 pacjentów.

Zakład zatrudnia wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską, specjalistów w zakresie rehabilitacji, logopedii, psychologii, terapii zajęciowej, opiekunów medycznych oraz personel pomocniczy. Kadra medyczna podnosi kwalifikacje, wiedzę i umiejętności poprzez udział w różnych formach szkoleniowych. Kadra pielęgniarska posiada specjalizacje w zakresie m.in. pielęgniarstwa geriatrycznego oraz opieki paliatywnej.

W 2022r. zostały zakończone prace budowlane przy budowie Centrum Opieki Długoterminowej. Zakończona inwestycja stanowi budynek dwukondygnacyjny z oddziałem 47 łóżkowym wraz ze strefą rehabilitacji i rewalidacji.

W codziennych kontaktach podczas odwiedzin pracownicy medyczni udzielali rodzinom instruktażu w zakresie podstawowych czynności w zakresie higieny i pielęgnacji podopiecznych. W chwili zakończenia pobytu w zakładzie pacjent/rodzina otrzymywała „Wypis pielęgniarski”, w którym zawarte były szczegółowe zalecenia dotyczące kontynuacji zastosowanej pielęgnacji wraz ze wskazówkami w zakresie żywienia.

Zakład w ramach zaproszenia do udziału w Europejskim Festiwalu Filmowym, „Integracja Ty i Ja” podjął szereg działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki i propagowania zdrowego stylu życia oraz prewencji zagrożeń zdrowia. Wykonał badania spirometrii oraz pomiary podstawowych parametrów.

Okręgowa Izba Pielęgniarek

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie realizuje zadania ustawowe wynikające z ustawy o samorządzie zawodowym pielęgniarek i położnych i ustawy o zawodzie pielęgniarki i położnej. Z zadań związanych z opieką na rzecz osób starszych Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie w 2022r. zrefundowała częściowe koszty kształcenia 44 pielęgniarkom, w tym ze specjalizacją:

- pielęgniarstwa chirurgicznego- 4,
- pielęgniarstwa anestezjologii i intensywnej terapii- 2,
- pielęgniarstwa geriatrycznego-1,
- pielęgniarstwa rodzinnego- 8,

- pielęgniarstwa internistycznego-14,
- pielęgniarstwa onkologicznego-1,
- pielęgniarstwa psychiatrycznego-14.

Ogółem w Centralnym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych zarejestrowanych jest 60 pielęgniarek ze specjalizacją geriatryczną i 17 opieki długoterminowej, 63 specjalistki pielęgniarstwa internistycznego, 75- z pielęgniarstwa rodzinnego.

W ramach opieki nad osobą starszą 6 maja 2022r. zorganizowano szkolenie dla pielęgniarek i położnych środowiskowych na temat „Kompedium opieki stomijnej dla pielęgniarek środowiskowych”.

W 2022r. Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych wygrała przetarg na organizację kursów unijnych (bezpłatnych dla pielęgniarek i położnych) kurs specjalistyczny EKG-przeszkolono 32 osoby na kursie Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej przeszkolono 33 osoby.

W dniu 15 października 2022r. przedstawiciele Izby wzięli udział w I Marszu Różowej Wstążki, akcji profilaktyki raka piersi. Położne instruowały kobiety w temacie samobadania piersi. Dodatkowo został przygotowany wykład pt. „Samobadanie piersi jak i kiedy badać”.

3. Zrealizowane działania na rzecz seniorów przez miejskie instytucje kultury, sportu i rekreacji

Centrum Kultury 105 w Koszalinie

W ramach swojej działalności CK 105 w 2022r. zorganizowało szereg zadań dedykowanych seniorom.

1. Rozwój zainteresowań i pasji:
  - działalność i rozwój sekcji Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105. W sekcjach udział brało 68 osób:
    - zajęcia plastyczne, tkanina, ceramika,
    - zajęcia artystyczne,
    - Zespół taneczny Szyk,
    - Chór Frontowe Drogi,
    - Chór Koszalin Canta,
    - Teatr Zwierciadło,
    - Zespół taneczny 40+,
    - Zespół taneczny 50+.
2. Aktywizacja uczestników w życiu kulturalnym miasta (22 przedsięwzięcia dla 4874 osób):
  - prezentacja osiągnięć uczestników zajęć organizowanych w ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105, w tym udział w koncertach, występy plenerowe, spektakle teatralne,

- organizacja Przeglądu Zespołów Śpiewaczych i Folklorystycznych „Złota Jesień” w sali widowiskowej CK105,
  - współorganizacja Przeglądu Piosenki Patriotycznej i Wojskowej w Amfiteatrze w Koszalinie,
  - koncerty dla seniorów współorganizowane ze Stowarzyszeniem Śpiewaczym Śródmieście,
  - koncert w Domu Pomocy Społecznej „ Zielony Taras” w Koszalinie,
3. Organizowanie imprez o charakterze międzypokoleniowym (3 imprezy- 4820 uczestników):
- koncert pn. „Z pieśnią i piosenką do Niepodległej” w 321 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja,
  - festyn „Postaw na rodzinę,
  - Dzień kultury dla Góry.
4. Organizacja Dnia Seniora:
- organizacja koncertu, podczas wydarzenia zaprezentowały się zespoły tańca ludowego Bałtyk i Szyk. Wydarzenie poprowadził konferansjer. Na zakończenie koncertu zaprezentował się zespół Duo Primo. Udział w wydarzeniu wzięło 350 osób.
5. W ramach realizacji Programu Koszalińska Karta Seniora:
- zastosowano zniżki na zakup biletów na seanse kinowe dla 864 osób,
  - zastosowano zniżki na zajęcia artystyczne 63 osobom.

Koszalińska Biblioteka Publiczna

Koszalińscy seniorzy mogli korzystać z bezpłatnej oferty przygotowanej przez KBP.

Działania na rzecz osób starszych w 2022 roku:

- Spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki: starsi czytelnicy spotykają się raz w miesiącu, wspólnie spędzając czas prowadząc dyskusje o przeczytanej lekturze. W 2022r. funkcjonowało pięć klubów czytelniczych dla dorosłych w filii nr 4, filii nr 8, filii nr 9, filii nr 12 oraz w Bibliotece Głównej. W ramach aktywności związanych z DKK w dniu 26 maja odbyło się spotkanie autorskie z Marcinem Świetlickim i Mariuszem Czubajem, a 8 listopada z Wojciechem Chmielarem.
- Spotkania i Koła zainteresowań. Filie biblioteczne z myślą o starszych czytelnikach organizowały spotkania z ciekawymi ludźmi (pisarzami, poetami) oraz spotkania osób o podobnych zainteresowaniach. W filiach bibliotecznych nr 4 i 12 spotykały się panie, które szydełkowały, wykonywały robótki ręczne i rozmawiały o książkach. W filiach nr 6 i 11 spotykały się seniorki, które rozmawiały o literaturze i kulturze. W filiach nr 1,4,6 i 12 odbyło się razem 6 spotkań autorskich ze Stanisławą Schreduer i Alicją Wendekier. W filii nr 8 spotykali się seniorzy-brydzyści.

- Wystawy i wernisaże. W filii bibliotecznej nr 8 odbyły się 2 wernisaże skierowane do seniorów: malarstwa Danuty Lebiody „Co maluje moja dusza” oraz malarstwa Elżbiety Elly Żbikowskiej „Kobieta to życie”. W wydarzeniu razem uczestniczyło około 40 osób.
- Spotkania dla osób niedowidzących w Wypożyczalni Książki Mówionej. Od wielu lat, w każdą środę o godz. 11.00 odbywają się spotkania tematyczne dla osób starszych i słabowidzących. W 2022r. odbyło się 17 spotkań, w których uczestniczyło 106 osób.
- Spotkania muzyczne – w ramach współpracy z Domem Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie oraz Dziennymi Domami Pogodna Jesień „Senior+” i „Złoty Wiek” oraz Klubem Różany Zakątek „Senior+” prowadzone są zajęcia z muzykoterapii. W 2022r. przeprowadzono 6 spotkań muzycznych, w których uczestniczyło 218 osób.
- Organizacja Jubileuszowej Nocy w Bibliotece pn. „Szalone lata 70”, podczas której prowadzone były liczne prelekcje, spotkania i warsztaty. W wydarzeniu uczestniczyło 2000 osób.
- Książki z dużą czcionką, audiobooki i ebooki. Z myślą o osobach starszych w KBP gromadzone są książki z powiększonym drukiem: 1067 jednostek. W Mediatece oraz w kilku filiach bibliotecznych udostępniony jest duży zbiór audiobooków: 5417 tytułów książek nagranych w formacie mp3 i audio. Czytelnicy mają zapewniony dostęp do ponad 165 000 tytułów ebooków na platformie Legimi i Ibuk Libra, z możliwością powiększenia wielkości czcionki.
- Kursy komputerowe dla seniorów.
Filia nr 8 prowadziła kursy komputerowe dla seniorów. Odbyły się dwa kursy (wiosenny i jesienny), w którym ukończyło 7 seniorów.
- W ramach ogólnopolskiego wydarzenia „Weekend Seniora z Kulturą”, którego pomysłodawcą było Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 1 października 2022r. seniorzy mieli okazję zwiedzić miejsca, które nie są zwykle dostępne dla czytelników. W ramach warsztatu „Bezpieczny Senior w Sieci” mieli okazję porozmawiać o zagrożeniach czyhających w Internecie oraz o sposobach jak ich uniknąć. Zwieńczeniem akcji była projekcja fabularnego filmu niespodzianki.
- Od 2022r. w KBP zorganizowała Giełdę Kolekcjonerską, która cieszy się dużym uznaniem zarówno wystawców jak i zwiedzających. W ramach Giełdy promowana jest lokalna kultura, tworzone są sieci kontaktów oraz międzypokoleniowe grupy zainteresowań. W 6 spotkaniach uczestniczyło 520 osób starszych.
- Przy filii bibliotecznej nr 9 w ramach Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego zrewitalizowano ogród „Nasz wspólny Park”, który stał się miejscem wypoczynku, wydarzeń kulturalnych na Osiedlu Wspólny Dom.

Dane statystyczne z systemu bibliotecznego Aleph wskazują na to, że w 2022 roku 3884 osoby powyżej 60 lat były aktywnymi czytelnikami i korzystały ze zbiorów bibliotecznych.

Muzeum

- Seniorzy stanowią ważną grupę uczestników muzealnych wydarzeń bezpośrednio im dedykowanych- warsztaty rękodzielnicze w Zagrodzie Jamneńskiej, przeznaczonych dla rodzin np. Piknik w parku oraz adresowanych do szerszej grupy odbiorców, jak wernisaże, wystawy, Jarmarki Jamneńskie.
- Od kilku lat Muzeum bierze udział w ministerialnej akcji „Weekend Seniora z kulturą”, której celem jest zachęcenie osób starszych do uczestnictwa w życiu kulturalnym. W ramach „Weekendu 2022”- 30 seniorów wzięło udział w warsztatach malarstwa Petrykiwskiego.
- Międzynarodowy Dzień Dziergania w miejscach publicznych- z inicjatywy pięciu senierek z kółka „Robótkowo” po raz kolejny zostało zorganizowane spotkanie w Zagrodzie Jamneńskiej, w którym udział wzięło 10 senierek.
- Etnograficzne Warsztaty Rękodzielnicze w Zagrodzie Jamneńskiej prowadzone są od kwietnia 2019 r. Celem warsztatów jest propagowanie tradycyjnych technik plastyki ludowej i rozwój naturalnych zdolności uczestników. Tematyką zajęć w 2022r. była ceramika, hafciarstwo, tkactwo, druk klockowy, czy rękodzieło związane ze świętami. Podczas warsztatów wykorzystywane było dziedzictwo regionalne- oryginalna unikatowa ornamentyka jamneńska. Udział w 79 warsztatach wzięło 428 osób. Ogółem w 2022r. z oferty dla seniorów (bilety ulgowe, warsztaty, akcje dedykowane osobom starszym) skorzystało 1918 osób.

Filharmonia Koszalińska

Filharmonia Koszalińska wraz z Fundacją Pokoloruj Świat z okazji Europejskiego Dnia Seniora 29 października 2022r. zorganizowała koncert, w którym uczestniczyło 514 seniorów.

W ramach Drzwi otwartych dla Seniora, Filharmonia Koszalińska zorganizowała 4 spotkania z seniorami, w których zapoznała z działalnością instytucji oraz poszerzyła wiedzę o filharmonii i muzyce. Udział w spotkaniach wzięło 60 seniorów.

W 2022r. w 30 koncertach Filharmonii Koszalińskiej udział wzięło 2389 seniorów. Filharmonia zastosowała do każdego biletu ulgę. Ogółem dofinansowanie wyniosło 22 616 zł.

Bałtycki Teatr Dramatyczny

- BTD kontynuował sprzedaż biletów ze zniżką dla posiadaczy Koszalińskiej Karty Seniora. W 32 spektaklach uczestniczyło 442 seniorów.
- W akcji „Weekend seniora z kulturą 60+” BTD prowadził sprzedaż biletów w kwocie 15 zł.
- Instytucja organizowała imprezy o charakterze międzypokoleniowym z udziałem całych rodzin. W roku sprawozdawczym wystawione były 22 spektakle rodzinne, w których uczestniczyły całe rodziny: dziadkowie, dzieci i wnuki.

Park Wodny

Park Wodny w Koszalinie w 2022 roku honorował Koszalińską Kartę Seniora oraz w swojej ofercie miał dwie promocje skierowane do seniorów: Aqua Senior 55+ i Senior Relax 55+.

Koszalińscy seniorzy 60+ posiadający Koszalińską Kartę Seniora mogli skorzystać z 2 godzinnego pobytu w strefie rekreacji i na basenie sportowym w cenie 17 złotych. Oferta ważna była od poniedziałku do niedzieli w godzinach 9.00 – 14.00 – od 26 września od 10.00 do 14.00 (oferta nie obowiązywała w święta).

Seniorzy 55+ lubiący relaks i odpoczynek w strefie basenów mogli korzystać z promocji Aqua Senior i kupić jednorazowy bilet wstępu upoważniający do 2 godzinnego pobytu w strefie rekreacji i basenu sportowego w cenie 17 złotych. Bilet w sprzedaży od poniedziałku do niedzieli w godzinach 9.00 – 14.00 – od 26 września od 10.00 do 14.00 (oferta nie obowiązywała w święta).

Natomiast Seniorzy 55+ lubiący kąpiele w saunie w połączeniu z pływaniami mogli skorzystać z promocji Senior Relax i kupić jednorazowy bilet wstępu upoważniający do 2 godzinnego pobytu i korzystania ze wszystkich stref (basen sportowy, strefa rekreacji, strefa saun) Parku Wodnego Koszalin w cenie 25 złotych. Bilet w sprzedaży od poniedziałku do piątku w godzinach 16.00 – 18.00 – od 26 września od 17.00 do 18.00 (oferta nie obowiązywała w święta).

Od 1 października 2022r. seniorzy korzystają ze zniżek w ramach Programu Koszalińska Karta mieszkańca pn. „Kocham Koszalin” dostępna jest dla mieszkańców Koszalina – Koszalińska Karta Mieszkańca dzięki, której można skorzystać z powyższych zniżek.

W 2022r. z oferty Parku skorzystało 24718 seniorów.

4. Działalność Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Zawodowej

Uniwersytet w ramach oferty programowej zrealizował następujące działania:

- wykłady w ramach oferty programowej UTW,

- poniedziałkowe spotkania w Klubie Prywatka,
- udział Przewodniczącego Samorządu Słuchaczy UTW sesjach Rady Miejskiej w Koszalinie,
- udział w wolontariacie na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Politechnice Koszalińskiej

Działania, w 2022 r.

- zorganizowanie grup malarskich i tanecznych, w których seniorzy mieli możliwość odkrycia talentów oraz wyrażenia siebie poprzez malarstwo i taniec,
- pokazy tańca na festynach w Koszalinie oraz Domu Pomocy Społecznej „Zielny Taras” w Koszalinie,
- wykłady dla słuchaczy o różnorodnej tematyce: zdrowie, kultura, historia, sport, podróże, ekonomia, prawo itp., dzięki którym wzrosła świadomość dotycząca zdrowia i bezpieczeństwa seniora,
- wycieczki zagraniczne,
- zajęcia taneczne- 2 grupy „ Volare” i „ Gracja”,
- kurs obsługi komputera oraz Internetu,
- wykłady pn. „Bezpieczny Senior” prowadzone przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej w Koszalinie,
- wykłady połączone z zajęciami praktycznymi pn. „ Opieka nad osobą chorą”, prowadzone przez Stowarzyszenie Feniks,
- wykład pn. „Zagrożenie jakim jest depresja wśród seniorów” prowadzony przez MEDiSON w Koszalinie,
- wykład o zdrowym odżywianiu prowadzony przez dietetyka.

5. Działalność Osiedlowych Klubów Seniora

Sprawozdania z realizacji działań w 2022 r. złożyły niżej wymienione Kluby.

Kluby Seniora Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie”

Kluby seniora przy Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie”: Przylesie i Kanion prowadzą działalność kulturalno- wychowawczą skierowaną zarówno do młodszych, jak i starszych mieszkańców zasobów spółdzielni. W 2022r. Kluby realizowały następujące działania skierowane do osób starszych:

- modernizacja podjazdu dla osób niepełnosprawnych pawilonu użytkowego przy ul. Jana Pawła II 12 c,

- modernizacja budynku wraz z dobudową windy przy ul. Krzyżanowskiego 26 – klub - Klub Kanion,
- organizowanie wieczorków tanecznych dla seniorów,
- organizowanie zabaw (Ostatki, Andrzejki),
- koncert „Zaduszki Jazzowe w wykonaniu GJ „Dixieland” w CR „Na Pięterku”,
- koncert „Zaduszki na ludowo” w Klubie Przylesie,
- utrzymywanie działalności zespołów „ Złote Nutki” i kapeli „ Przylesianie” - występy artystyczne,
- prezentacje „Grupy Jazzowej „Dixieland”,
- spotkania tematyczne pn. „Moje pasje” w Klubach Seniora,
- prowadzenie zajęć dla seniorów nauki języka angielskiego- zajęcia cykliczne 2 razy w tygodniu,
- zwiedzanie Muzeum Obrony Przeciwlotniczej w Koszalinie – 45 osób,
- prowadzenie zajęć ruchowych: różne formy gimnastyki- 12 grup 2 razy w tygodniu,
- kursy komputerowe i obsługa smartfona.
- spotkania integracyjne seniorów z podopiecznymi Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,
- organizacja „Majówki dla Seniora” dla 250 osób,
- organizacja Dnia Seniora dla 250 osób,
- festyn „Postaw na Rodzinę” dla 3000 osób,
- prelekcje prowadzone przez Policję nt. oszustw „Na wnuczka”,
- spotkania z przedstawicielami z ZUS,
- szkolenie nt. udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach oraz pomiaru ciśnienia tętniczego, prowadzone przez pracowników CUS.

Kluby Seniora Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Skarpie”

Podstawową działalnością Klubów jest praca w sekcjach zainteresowań, amatorski ruch artystyczny, imprezy otwarte i duże eventy plenerowe.

Klub „Na Skarpie” statutową swoją działalność kulturalną i wychowawczą kieruje do dzieci, młodzieży szkolnej, osób dorosłych oraz do seniorów, którzy są obecnie najliczniejszą i najaktywniejszą grupą, działającą w Klubach.

W 2022r. Klub realizował następujące zadania skierowane do Koszalińskich Seniorów:

- prowadzenie zajęć wokalnych z Zespołami „Skarpianie”, „Ballada”, „Wesoła Drużyna”,
- prowadzenie zajęć tanecznych z zespołem „Impuls”,
- prowadzenie zajęć teatralnych z grupą „Witraż”,

- wystawy w galerii Jednego Artysty w klubie „Na Skarpie” KSM „Na Skarpie” w Koszalinie - wystawa zbiorowa prac ZPARP oddział w Koszalinie, zbiorowa ZPTP oraz wystawy indywidualne Beaty Wacheckiej, Romany Małeckiej oraz Grupy Kanio,
- wyjazd integracyjny do Bydgoszczy, Torunia, Ustki, Darłowa- wycieczki z przewodnikiem,
- imprezy plenerowe na rozpoczęcie i zakończenie roku w klubie „Na Skarpie”- połączone ze wspólnym śpiewaniem, tańcem, prelekcjami np. na temat segregacji śmieci zakończone konkursami. W trakcie imprezy słodki poczęstunek oraz kiełbaska z grilla,
- organizowanie wspólnych spacerów nordic walking zielonymi trasami w mieście Koszalinie,
- zajęcia z gimnastyki prowadzone dwa razy w tygodniu.
- wyjścia z Klubem Seniora na kręgle do Kosmosu (turniej gry w kręgle),
- zajęcia taneczne dla pań 1 raz w tygodniu,
- wyjście do BTD na spektakl „Seksapil”,
- wyjazd integracyjny na grzyby z klubem „Bałtyk” i „Na Skarpie” dla Seniorów aktywnie działających w klubach mieszkańców Osiedla „Na Skarpie” i „Morskie”
- działania w ramach Aktywnego Seniora:
  - kurs komputerowy,
  - warsztaty multimedialne,
  - warsztaty zdrowego żywienia,
  - wykłady na temat pierwszej pomocy,
  - wykłady na temat zdrowej diety, zdrowe nawyki i odżywianie,
  - wykłady na temat odporności organizmu po pandemii,
  - wykłady na temat profilaktyki cukrzycy,
  - warsztaty plastyczne : przygotowanie kotylionów z okazji Święta Niepodległości , wieńców adwentowych, ozdób choinkowych, wypiekanie pierników,
- turniej gier planszowych,
- warsztaty językowe (nauka języka angielskiego),
- „Dzień Seniora” – – impreza wspólna z Radą Osiedla „Na Skarpie”,
- Wigilia dla Samotnych Mieszkańców Osiedla „Na Skarpie” – impreza wspólna z Radą Osiedla „Na Skarpie”,
- koncert „ Jesiennej Poezji” z udziałem seniorów z grupy teatralnej „ Witraż”,
- wernisaże:
  - „Wiosna w kwiatkach” ZPARP - zbiorowa,
  - Wernisaż Romany Małeckiej „ Na Fali” ,
  - Wernisaż Grupy Kanion „Mistrz i jego uczeń”,

- Wernisaż Beaty Wacheckiej „To co lubię” ,
- Wernisaż „Świat oczami artystów” – wystawa zbiorowa ZPTP.

Klub „Bałtyk”

W okresie sprawozdawczym w ramach swojej działalności Klub realizował szereg zadań dedykowanych Seniorom:

Zajęcia stałe:

- Zespół Śpiewaczy Seniorów „Bałtyk” niezmiennie od 37 lat,
- gimnastyka kręgosłupa z elementami rehabilitacji - 2 grupy, 2x w tygodniu,
- zajęcia taneczne Zumba GOLD -2x w tygodniu,
- „Sztuka Życia” - ćwiczenia relaksacyjne z elementami jogi - 1x w tygodniu,
- podstawowy kurs - Komputer z Internetem - 1x w tygodniu,
- Kawiarenka Seniora (gry planszowe i stolikowe) - 1x w tygodniu,
- Klub Aktywnego Seniora - 1x w tygodniu.

Pozostałe działania:

- Spotkania tematyczne (np. muzyczne prowadzone przez Andrzeja Zborowskiego), prezentacje multimedialne (podróżnicze), cykl dbam o zdrowie, kurs udzielania pierwszej pomocy,
- akcja społeczna „Podaruj ciepło” - udział w miejskiej zbiórce zimowych akcesoriów dla zagrożonych bezdomnością,
- udział w realizacji stypendium w dziedzinie kultury w zakresie fotografii- sesja zdjęciowa do wystawy pt. „Portret o jakim zawsze marzyłam” – Koszalińskie Seniorki,
- zabawy taneczne -wiosenna, plenerowa i Andrzejkowa,
- wspólne wyjścia do kina i teatru,
- udział w wernisażach wystaw malarstwa i fotografii w Galerii Klubu Bałtyk oraz Małej Galerii ZPARP,
- rywalizacja indywidualna i grupowa w rozgrywkach w kręgle,
- warsztaty: stroiki i ozdoby wielkanocne i rzeźbienie w warzywach (carving),
- wyjazdy: grzybobranie - Kamienne Kręgi i rejs Julkiem po Jamnie i spacer po Mielnie, Darłowie i Ustce, warsztaty artystyczne „Lalki Motanki” – Zagroda Jamneńska,
- uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora (koncert),
- wycieczki jednodniowe: do Bydgoszczy i Torunia,
- spacer z przewodnikiem po nieznanym zakątku Koszalina,
- wizyta w Regionalnym Zakładzie Odzysku Odpadów w Sianowie,

- kontynuacja wieloletniej akcji z klubową, „ruchomą” biblioteką „Bookcrossing”, gdzie zawsze można przynieść i zostawić przeczytane, nowe i używane książki, a także wziąć inne do czytania.

Klub Seniora „Bałtyk” współpracował ze Stowarzyszeniem Integracji Międzypokoleniowej „ Aktywni Razem” w Koszalinie oraz z Samorządową Radą Osiedla „ Na Skarpie”.

Klub Seniora przy Radzie Osiedla Tysiąclecia

Klub Seniora w roku 2022 był organizatorem następujących przedsięwzięć:

- Dzień Babci i Dziadka,
- Walentynki dla Seniorów,
- Dzień Szacunku i Miłości,
- Dzień Kobiet,
- Pierwszy Dzień Wiosny,
- Dzień Matki,
- konkurs na „Najładniejszy Balkon i Ogród Przydomowy”,
- Dzień Seniora,
- „Andrzejki”,
- spotkanie świąteczno-noworoczne,
- taneczny wieczorek sylwestrowy.

6. Działalność Organizacji Pozarządowych

Poniżej przedstawiono działania realizowane na rzecz osób starszych przez organizacje pozarządowe, które przedstawiły sprawozdania.

Stowarzyszenie VivaMY

W 2022r. zrealizowało następujące projekty:

- realizacja projektu z Gminą Miastem Koszalin pod hasłem „ Zdrowy i aktywny Senior”
- realizacja projektu, w ramach Programu Społecznik „Malowanie nie zna granic ani wieku w integracji wielokulturowej i pokoleniowej”
- realizacja projektu, w ramach Programu Społecznik “Potyczki międzynarodowe i międzypokoleniowe z wąskotorówką wraz z ekopoprawą kondycji środowiska”.

Organizacja i przeprowadzenie bezpłatnych zajęć, wyjść, warsztatów i spotkań edukacyjnych, wernisaży:

- w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 16 bezpłatnych spotkań i prelekcji, w których ogólnie uczestniczyło 278 osób:
  - „Porozmawiajmy o muzyce”- 4 spotkania z Andrzejem Zborowskim,
  - w ramach „Akademii Zdrowia” zorganizowano w okresie sprawozdawczym 12 spotkań i prelekcji z lekarzami i specjalistami. Były to spotkania między innymi z psychoterapeutą, podologiem, trychologiem, dietetykiem i innymi specjalistami.
- Zorganizowano 42 różne spotkania, prelekcje, warsztaty z osobami/ ciekawymi ludźmi o różnych specjalnościach, wyjścia i wyjazdy, wernisaże, spotkania i inne imprezy, w których uczestniczyło 569 osób:
  - spotkania tematyczne, warsztatowe – odbyło się 5 różnych spotkań, w których uczestniczyło 61 osób. Tematyka spotkań m.in.: kosmetologia, porady radcy prawnego, fotografika, psychoterapia, joga,
  - wyjścia, wyjazdy, warsztaty, kawiarenki obywatelskie i prawne- odbyło się 18 różnych tematycznie wyjść i wyjazdów oraz warsztatów, w których uczestniczyły 143 osoby (Pracownia Pozarządowa, Era Kobiet Wodrz Cafe, Mielno, Wernisaże, Wystawy, Park – Noc Kolorów, Forum Rad Seniorów w Kołobrzegu, w Amfiteatrze –P.Jacoń, Obserwatorium, Akcja czyste Miasto, Szpital- Akcja dbam o zdrowie, spotkanie w Stowarzyszeniu Era Kobiet).
  - spotkania towarzyskie z ciekawymi osobami- w okresie sprawozdawczym zorganizowano 7 spotkań nieodpłatnych, integracyjnych, towarzyskich, w których uczestniczyło 77 osób.
  - wernisaże malarskie i fotograficzne- zorganizowano 12 wernisaży malarstwa, w których uczestniczyło 288 osób.

Organizacja i przeprowadzanie odpłatnych spotkań integrujących koszalińskich seniorów, w tym artystycznych i okolicznościowych:

- integracyjne spotkania artystyczne i okolicznościowe. Odbyło się 27 spotkań integracyjno-artystycznych, wzięło w nich udział 1189 osób i były to:
  - spotkania literackie – autorskie - 10 spotkań literackich i autorskich, w której uczestniczyło 230 osób,
  - spotkania integracyjne w ramach Tanecznego Poniedziałku, w okresie sprawozdawczym odbyło się 12 spotkań, w których udział wzięło 651 osób,
  - odbyło się 5 Spotkań okolicznościowych Świąteczne – Wielkanocne i Bożonarodzeniowe, Dzień Matki i Dzień Ojca, Dzień Seniora, Wolontariusza. W spotkaniach uczestniczyło 308 osób,
- W ramach 13 spotkań integracyjnych, wyjść i innych imprez ogółem udział wzięło 378 osób:
  - spotkania -integracyjne i piknikowe,

- spotkania integracyjne na kręglach.

Prowadzenie stałego punktu informacyjnego oraz miejsca spotkań dla koszalińskich Seniorów w siedzibie Stowarzyszenia

Członkowie Zarządu w każdy czwartek pełnili dyżury w siedzibie Stowarzyszenia po 3-5 godzin, wspierani przez członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

- Podczas 49 dyżurów odwiedzającym seniorom (1317 osób powtarzających się) przy kawie, herbacie udzielane były informacje na temat nadchodzących wydarzeń, osoby które nie korzystały z Internetu otrzymywały papierowe wydruki ofert, zaproszeń na różnego rodzaju wydarzenia, a także harmonogramy zaplanowanych zajęć.
- W każdy czwartek przez 3 godziny funkcjonował punkt „Z domowej szuflady”, w którym zbierane są rzeczy już nie potrzebne w domach (bibeloty, dekoracje, zabawki, przybory szkolne, artykuły gospodarstwa domowego, ozdoby, naczynia, książki) oraz ubrania. Punkt ten funkcjonował 1 raz w tygodniu przez 3 godziny.

Koordinacja i organizacja wspólnego korzystania z oferty kulturalno-rekreacyjnej i turystycznej

Celem działania Stowarzyszenia jest zniesienie barier stojących przed osobami starszymi w zakresie korzystania z kultury, turystyki i rekreacji. W ramach tego działania seniorom przedstawiane były opracowane przez członków Zarządu Stowarzyszenia konkretne oferty wspólnych wyjść do kina, teatru, wyjazdów, uczestnictwo w sekcjach tematycznych. W ramach tego działania:

- zorganizowano i koordynowano wyjścia do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, Teatru Dialog Teatru Muzycznego Adria, Filharmonii Koszalińskiej, CK 105 i innych – 23 wyjść dla 324 osób,
- przygotowywano 13 wyjazdów wycieczek jedno i wielodniowych (189 osób),
  - zorganizowano lub koordynowano wycieczki dla 52 osób: Teatr Muzyczny w Gdyni, Borne Sulinowo, Chojna, Cedynia –Moryń, Przelewice, Cesarskie Uzdrowiska, Szczecin,
  - zorganizowano i koordynowano 4 wycieczki wielodniowe dla 103 osób (Warszawa, Świnoujście, Mazury, Inowrocław, Świętokrzyskie),
- w okresie sprawozdawczym cyklicznie odbywały się zajęcia w sekcjach tematycznych (teatralna, brydżowa, spacerowa, gimnastyki tanecznej, gimnastyki w wodzie, rowerowa, gier wszelakich). Odbyło się 209 spotkań w których uczestniczyło 65 osób.

Kampania promocyjna przełamująca stereotypy na temat starości

- Stowarzyszenie prowadziło działania promujące aktywną starość, zachęcając osoby starsze do wychodzenia z domów, aktywnego uczestnictwa w życiu Miasta. Działania te miały na celu pokazywanie młodszym mieszkańcom Koszalina, że starość to wartościowy i ciekawy etap życia. Działania te były prowadzone poprzez: materiały drukowane w siedzibie Stowarzyszenia,

profil na FACEBOOK, na stronie internetowej Stowarzyszenia VivaMY, a także w oparciu o relacje i fotorelację z działań projektowych.

Działania dodatkowe Stowarzyszenia:

- przekazanie na WOŚP darowizny w wysokości 1060zł,
- zebranie darowizny na pomoc dla rodzin ukraińskich w kwocie 5600 zł oraz zbiórka odzieży i różnych niezbędnych rzeczy, przekazanie Fundacji, świadczącej bezpośrednią pomoc rodzinom ukraińskim,
- zbiórka odzieży i rzeczy niezbędnych dla Polaków mieszkających na Wschodzie,
- udział w 3 dniowej kweście na cmentarzu na rzecz Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych.

Polski Czerwony Krzyż

W 2022 r. stowarzyszenie zrealizowało następujące zadania:

- zakupiło tablice informacyjne dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- realizowało Program FEAD- „Dożywianie najuboższej ludności Unii Europejskiej”, wsparcie żywnościowe osób najbardziej potrzebujących- 207 osób starszych,
- prowadziło działania towarzyszące w ramach programu FEAD- „Dożywianie najuboższej ludności Unii Europejskiej, warsztaty dietetyczne i zdrowego żywienia oraz racjonalnego wykorzystywania produktów żywnościowych i środków finansowych budżetu domowego na żywienie- udział w warsztatach wzięło 98 osób starszych,
- wspierało rzeczowo seniorów, przygotowało paczki świąteczne dla 40 osób,
- zorganizowało Dzień Seniora, podczas którego przekazano upominki dla 30 seniorów,
- zorganizowało wykłady nt. bezpieczeństwa oraz usług społecznych oferowanych seniorom, z udziałem Policji i UM w Koszalinie,
- zorganizowało pogadanki połączone z pokazem praktycznym dotyczącym higieny i rehabilitacji stóp, z udziałem Podologa.

7.Skutki finansowe

Nazwa zadania	2018 rok finansowanie w zł	2019 rok finansowanie w zł	2020 rok finansowanie w zł	2021 rok finansowanie w zł	2022 rok Finansowanie w zł
Dom Pomocy Społecznej „ Zielony Taras”	5 345 471 B. Miasta	6 009 690 B. Miasta	6 059 094 B. Miasta 140 413 B. Państwa	7 935 853 B. Miasta 98 206 B. Państwa	7 195 553 B. Miasta 84 397 B. Państwa
Pobyt w DPS poza Koszalinem	4 154 900 B. Miasta	4 467 089 B. Miasta	4 819 900 B. Miasta	5 615 624 B. Miasta	6 433 150 B. Miasta
Usługi opiekuńcze	2 614 234 B. Miasta	2 837 703 B. Miasta	3 746 166 B. Miasta	3 694 916 B. Miasta	3 756 237 B. Miasta
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych- edycja 2019 z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych dla osób do 75 r.ż.	-	188 337 B. Państwa	-	-	-
Program „Wspieraj Seniora”			36 347 B. Miasta 135 743 B. Państwa	187 868 B. Państwa	-
Program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	-	-	-	202 353 B. Miasta	383 670 B. Miasta
Lek dla Seniora	-	24 358 B. Miasta	29 200 B. Miasta	26 583 B. Miasta	26 267 B. Miasta
Program Centrum Usług Społecznych	-	-	-	212 371,27 B.UE 39 611,73 B. Państwa 251 983 B. Miasta	251 983 B. Miasta
Zabezpieczenie całodobowego pobytu w schronisku na czas oczekiwania na DPS	-	19 596 B. Miasta	47606B. Miasta	33 225 B. Miasta	223 964 B. Miasta
Projekt rozwój usług opiekuńczych	9 730 B. Miasta 183 630 B. UE	12 641,79 B. Miasta 238 189 B. UE	14 172 B. Miasta 279 211 B. UE	238 790 B. Miasta	220 473 B. Miasta
Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior +”	204 799 B. Miasta 106 500 B. Państwa	247 874 B. Miasta 106 200 B. Państwa	199 063 B. Miasta 74 509 B. Państwa	178 569 B. Miasta 82 236 B. Państwa	194 283 B. Miasta 116 640 B. Państwa
Klub „ Senior+”			38 000 B. Miasta 147 407 B. Państwa	172 796 B. Miasta 26 700 B. Państwa	180 078 B. Miasta 38 880 B. Państwa
Dzienny Dom Pomocy „ Złoty Wiek”	346 884 B. Miasta	351 145 B. Miasta	360 265 B. Miasta	355 359 B. Miasta	364 007B. Miasta
Usługa Teleopieki	33 236 B. Miasta	67 808 B. Miasta	58 800 B. Miasta	76 407 B. Miasta	58 800 B. Miasta
Realizacja Programu Koszalińska Karta Seniora	3 410 B. Miasta	4 078,59 B. Miasta	4 306 B. Miasta	1 900 B. Miasta	3 000 B. Miasta
Szczepienia przeciwko grypie	157 120 B. Miasta	157 800 B. Miasta	109 570 B. Miasta	153 516 B. Miasta	189 410 B. Miasta

Senior Aktywny Społecznie	3 000 B. Miasta	3 000 B. Miasta	-	-	-
Bal Seniora	7 000 B. Miasta	7 000 B. Miasta	-	-	-
Koszalińska Rada Seniorów	2 666 B. Miasta	-	-	-	-
Dotacje dla organizacji pozarządowych: Promocja zdrowia	-	13 563,62 B. Miasta	13 000 B. Miasta	58 000 B. Miasta	74 000 B. Miasta
Dotacje dla organizacji pozarządowych: Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	59 400 B. Miasta	79 500 B. Miasta	46 135 B. Miasta	56 300 B. Miasta	43 100 B. Miasta
Dotacje dla organizacji pozarządowych: Pomoc społeczna	-	-	19 985 B. Miasta	23 000 B. Miasta	40 000 B. Miasta
Razem zł	13 231 980 , w tym: 12 941 850 B. Miasta 106 500 B. Państwa 183 630 B. UE	14 835 571, w tym: 14 302 845 B. Miasta 294 537 B. Państwa 238 189 B. UE	16 378 892, w tym: 15 601 609 B. Miasta 498 072 B. Państwa 279 211 B. UE	19 470 184, w tym: 18 823 191 B. Miasta 434 621,73 B. Państwa 212 371,27 B.UE	19 877 892, w tym 19 637 975 B. Miasta 239 917 B. Państwa

8. Realizacja zadań z wyszczególnieniem liczby realizatorów, inwestycji, działań oraz odbiorców

CEL STRATEGICZNY 1 : PROWADZENIE POLITYKI SENIORALNEJ UKIERUNKOWANEJ NA JAK NAJDŁUŻSZĄ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ I RODZINNĄ OSÓB STARSZYCH					
Cel operacyjny 1. Tworzenie przyjaznej seniorom przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych					
Lp.	Nazwa zadania	Liczba realizatorów	Liczba inwestycji	Liczba działań	Liczba odbiorców
1	Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury drogowej do potrzeb osób starszych	3	25	1	Mieszkańcy
2	Dostosowywanie transportu publicznego do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	1	14	-	- Mieszkańcy
3	Doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze)	2	9	-	Mieszkańcy
4	Dostosowanie oferty mieszkaniowej do możliwości finansowych, wieku i potrzeb poprzez umożliwienie zamiany mieszkań	1	-	13	15
Cel operacyjny 2. Wspieranie aktywności osób starszych na poziomie lokalnym					
1	Organizacja kampanii społecznych i informacyjnych promujących aktywność seniorów	2	-	16	599
2	Poszerzanie oferty kulturalnej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych.	10	-	536	14 581
3	Rozwój ruchu artystycznego starszego pokolenia	3	-	29	2180
4	Rozwój zainteresowań i pasji min. artystycznych, fotograficznych, tanecznych itp. oraz prezentowanie dorobku organizacji senioralnych	12	-	626	4249
5	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla seniorów poprzez organizację wykładów o różnej tematyce	14	-	173	3527
6	Rozwijanie i wspieranie zajęć aktywności fizycznej wśród osób starszych poprzez organizację zajęć ruchowych i sportowych, organizację wycieczek krajoznawczych i turystycznych oraz imprez rekreacyjnych	10	-	256	26655

Lp.	Nazwa zadania	Liczba realizatorów	Liczba inwestycji	Liczba działań	Liczba odbiorców
7	Wzrost aktywności osób starszych w sferze publicznej poprzez udział w obradach komisji i sesji Rady Miejskiej w Koszalinie	18	-	bd	Mieszkańcy
8	Wzrost aktywności seniorów poprzez udział w Budżecie Obywatelskim	4	-	5	126
Cel operacyjny 3. Integracja międzypokoleniowa oraz poprawa wizerunku osób starszych					
1	Integracja środowisk osób starszych z organizacjami pozarządowymi i instytucjami (np. wymiana doświadczeń, wspólna organizacja Dnia Seniora oraz innych imprez dla seniorów i z ich udziałem)	10	-	45	6532
2	Promowanie tworzenia miejsc nieformalnych spotkań dla osób starszych.	2	-	129	770
3	Organizowanie szkoleń i kursów promujących poznanie nowych technologii informatycznych, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu (Internet, telefon komórkowy)	7	-	823	185
4	Tworzenie szkolnych i przedszkolnych kół przyjaciół osób starszych oraz organizacja spotkań seniorów z dziećmi i młodzieżą szkolną	4	-	53	979
5	Organizowanie kampanii społecznych wzmacniających wizerunek osób starszych np. prowadzenie audycji i wywiadów z udziałem seniorów	3	-	263	12
6	Organizacja „Drzwi otwartych dla Seniora” w różnych instytucjach publicznych	2	-	5	90
7	Inicjatywy lokalne skierowane do osób starszych lub realizowane przez osoby starsze	5	-	56	1793
8	Organizowanie imprez o charakterze międzypokoleniowym z udziałem całych rodzin	7	-	41	12273
9	Propagowanie idei wolontariatu na rzecz osób starszych	3	-	3	186
10	Organizowanie imprezy okolicznościowej „Dzień Seniora”	3	-	4	462

CEL STRATEGICZNY 2: ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA OSÓB STARSZYCH					
Cel operacyjny 1. Rozszerzenie działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa osób starszych					
Lp.	Nazwa zadania	Liczba realizatorów	Liczba inwestycji	Liczba działań	Liczba odbiorców
1	Organizowanie kampanii oraz prelekcji edukacyjno - informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa osób starszych z cyklu „Bezpieczny Senior”	6	-	34	1429
2	Poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych poprzez wykorzystanie nowych rozwiązań ułatwiających życie np. sygnalizatory świetlne i dźwiękowe, odbłaski, płytki z wypustkami dla niepełnosprawnych przy przejściach dla pieszych itp.	2	-	60	328
3	Działania na rzecz zapobiegania przemocy względem osób starszych	2	-	196	286
4	Rozwój i wspieranie poradnictwa prawnego dla seniorów dotyczącego propagowania wiedzy na temat bezpieczeństwa zawierania umów oraz korzystania z praw konsumenta	2	-	192	547
5	Propagowanie nauki pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	5	-	8	240
6	Aktywizacja osób starszych do działań w zakresie skutecznej pomocy sąsiedzkiej tworzenie tzw. grup samopomocowych	2	-	6	6
CEL STRATEGICZNY 3 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ DOSTOSOWANIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ DO POTRZEB OSÓB STARSZYCH					
Cel operacyjny 1. Rozwój usług opiekuńczo pielęgnacyjnych i innych dostosowanych do potrzeb osób starszych					
1	Prowadzenia dziennych domów pobytu dla osób starszych oraz rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy	3	-	3	102
2	Zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej różnego typu	2	-	-	239
3	Realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	2	-	81635 godz.	330
4	Realizacja usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach świadczeń długoterminowej opieki pielęgniarstwa	1	-	1	54
5	Podnoszenie jakości usług opiekuńczych i dostosowanie ich do potrzeb (standaryzacja usług, specjalizacja kadry opiekuńczej)	3	-	12	143
6	Przygotowanie rodzin do pełnienia funkcji opiekuńczych (edukacja i motywowanie rodzin, do sprawowania opieki nad starszymi członkami)	2	-	2	454

Lp.	Nazwa zadania	Liczba realizatorów	Liczba inwestycji	Liczba działań	Liczba odbiorców
7	Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym poprzez kontynuowanie usługi Teleopieki	1	-	175 sygnałów	116
8	Wspieranie finansowe i rzeczowe osób potrzebujących	1	-	1	40
9	Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań w obszarze wsparcia osób starszych (np. udzielanie pomocy żywnościowej)	2	-	44	498
10	Kontynuacja Programu Koszalińska Karta Seniora	4	-	63	3817
11	Przygotowanie i uzupełnianie informatora o dostępnych formach pomocy dla seniorów	1	-	2	Ok.1000
Cel operacyjny 2. Profilaktyka zdrowotna skierowana do osób starszych					
1	Organizacja kampanii społecznych, informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki chorób najczęściej występujących u osób starszych	3	-	2	430
2	Realizowanie programów profilaktyki zdrowotnej dla osób starszych(szczepienia przeciw grypie oraz inne programy w zależności od możliwości finansowych miasta)	3	-	3	3294
3	Organizowanie białych sobót i niedziel- porady, badania diagnostyczne.	1	-	3	bd
4	Zakup książek z dużą czcionką i zwiększenie oferty audiobooków	1	1	1067- książki dużą czcionką, 5417-audiobook 165000 tytułów ebooków	3884

Liczba realizatorów- **175** (realizatorzy powtarzają się)

Liczba inwestycji- **48**

Liczba działań- **3884**

Liczba odbiorców- **92 451** (osoby powtarzające się)

Sprawozdanie sporządziła:

Dorota Gruszczyńska

Główny Specjalista

Wydział Kultury i Spraw Społecznych

Tel. 94 348 87 16

email: dorota.gruszczyńska@um.koszalin.pl